

2010

JAARVERSLAG

NEDERLANDSE
Museumvereniging

Inhoud

1. VOORWOORD DOOR HANS KAMPS	3
2. BELANGEN BEHARTIGEN	5
3. DIENSTEN VERLENEN	10
4. FORUM BIEDEN	17
5. IMAGO VERSTERKEN	25
6. VERENIGING: BESTUUR, DIRECTIE EN BUREAU	40
7. ACTIEVE LEDEN EN ANDERE EXTERNE DESKUNDIGEN	45
8. FINANCIËEL JAARVERSLAG	51

De Nederlandse Museumvereniging - opgericht in 1926 - is de landelijke vereniging voor de gehele museumbranche. De vereniging *behartigt de collectieve belangen* van de Nederlandse musea en *verleent diensten* die bijdragen aan de ontwikkeling van de branche op weg naar *meer professionaliteit en kwaliteit*. Daarnaast biedt de vereniging *een forum* voor het bewerkstelligen van een sterk netwerk tussen museumprofessionals zodat kennis zich snel verspreidt en nieuwe inzichten ontstaan. Tenslotte werkt de vereniging aan het *versterken van het museumimago* en aan grotere, meer gevarieerde publieke belangstelling voor musea.

Dit is het laatste jaarverslag dat terugblijkt op het beleidsplan 2008-2010 en verantwoordt wat daarin is voorgenomen. Inmiddels ligt er een oriëntatie voor de periode 2011-2013, waarin de missie van de Museumvereniging is geformuleerd: een sterke museumsector, voor iedereen, midden in de maatschappij.

1

Hans Kamps
Foto: Fred Ernst

Voorwoord

Als uw nieuwe voorzitter was ik in 2010 nog niet officieel bij de Nederlandse Museumvereniging betrokken. Bij deze terugblik heb ik daarom graag geleund op het geheugen van enkele bureaumedewerkers.

In de korte tijd dat ik betrokken ben bij de Museumvereniging heb ik ervaren dat in de museumwereld veel bevlogen professionals rondlopen. Dat geeft een plezierig gevoel en een broodnodig vertrouwen in de toekomst. Ook al is de economische crisis al voorzichtig een klein beetje op zijn retour, in 2010 openbaarde deze zich bij de overheid in alle hevigheid, met veel bezuinigingen als gevolg. Eén van de consequenties was dat het nieuwe kabinet de voorbereidingen van de bouw van het Nationaal Historisch Museum stopzette. Ook werd duidelijk dat op (middel) lange termijn zware bezuinigingen van rijkswege te verwachten zijn. Daarnaast sneuvelden enkele musea als gevolg van de gemeentelijke bezuinigingen.

Museum Kunstlicht in de Kunst in Eindhoven sloot op 6 december 2010 noodgedwongen zijn deuren en het Scription in Tilburg - dat eerder nog gered leek - volgde een paar weken later. De tekenen voor 2011 zijn zorgelijk. Via het in het najaar ingestelde meldpunt bezuinigingen verzamelt de vereniging informatie over de directe en indirecte bezuinigingen die musea treffen. De kennis en ervaringen gaan naar de leden, die waar nodig ook met elkaar in contact gebracht kunnen worden. Verder wordt de informatie aangewend in de lobby. Het is daarom belangrijk dat leden de vereniging op de hoogte houden, zodat ze waar nodig gesteund kunnen worden. >>>

Positief nieuws is er ook. Het Museumcongres in oktober in Enschede was volgens de leden een groot succes, zowel inhoudelijk als qua locatie. Voor de 4e keer kwamen ruim 700 museumprofessionals bij elkaar voor discussie, inspiratie en netwerken. Met het congres voorziet de vereniging duidelijk in een behoefte. Uit een gezamenlijk initiatief dat op het congres van 2009 ontstond, de Resolutie van Middelburg, groeide het project Maatschappij en Musea. Met een onderzoek, dat in 2011 zijn weerslag vindt in een heldere, handzame publicatie, wil de Museumvereniging musea een handreiking doen om hun onmiskenbare maatschappelijke betekenis krachtig voor het voetlicht te brengen bij rijk, provincies, gemeenten, bedrijven en potentieel publiek.

De Museumvereniging kan uitsluitend bestaan bij de gratie van haar leden. Daarom wil ik graag van harte alle actieve leden bedanken die bereid zijn ideeën uit te wisselen en tijd en moeite investeren in sectiebesturen, klankbordgroepen, adviescommissies en alle andere zaken waarin de vereniging een beroep doet op haar leden. Dat is de essentie van een vereniging: met elkaar en voor elkaar. Dat is onmogelijk zonder uw inzet en inbreng.

Ik hoop van harte de komende jaren het nodige te kunnen bijdragen aan uw boeiende wereld en u te ontmoeten op een Algemene Ledenvergadering, het Museumcongres of de nieuwjaarsreceptie.

Hans Kamps

Voorzitter Nederlandse Museumvereniging

2

ALV 31 mei, Teylers Museum Haarlem. Foto: Ellen Bakema

De Museumvereniging vertaalt de wensen en behoeften uit het veld zoveel mogelijk naar beleid en activiteiten voor de verenigingsleden.

Belangen behartigen

2A. AGENDA 2026

'Regeren is vooruitzien.' Die gedachte ligt ten grondslag aan het project Agenda 2026, dat najaar 2009 van start ging. In oktober 2010 werd het afgesloten met een digitale publicatie, gepubliceerd op www.museumvereniging.nl en een Agenda 2026-waaijer vol tips, uitgedeeld tijdens het Museumcongres. Musea moeten meer dan ooit nadenken over wat hen te wachten staat. En dat is nogal wat. De veranderingen in de samenleving zijn omvangrijk en musea stellen zich voortdurend de vraag wat dit voor hen betekent. Of het nu de opkomst van internet, geopolitieke verschuivingen, ecologische trendbreuken of demografische feiten betreft, direct of indirect zullen alle onderdelen van het museale werk worden beïnvloed door wat er in de wereld gaande is. Veranderingen in de wereld zullen elk museum op één of andere manier treffen. De Agenda 2026 stipt de belangrijkste ontwikkelingen aan die de museumsector zeer waarschijnlijk te wachten staan en maakt een inschatting wat deze ontwikkelingen voor de sector kunnen betekenen.

Agenda 2026 is een denkoefening, een verzameling collectieve wijsheden, een schets van wat zich door de oogbaren aftekent. Tevens is het een uitnodiging tot debat, vooral over wat de gevolgen kunnen zijn en welke conclusies daaraan verbonden kunnen worden. In 2011 gaat de vereniging actief in debat met haar leden tijdens rondetafelgesprekken in de regio.

2b. LOBBY

De vereniging doet aan lobby voor het museumveld en onderhoudt daartoe veel actieve contacten met relevante personen uit de politiek, ambtelijke wereld en journalistiek. Om de belangenbehartiging kracht bij te zetten was de Museumvereniging in 2010 'aandeelhouder' van de Cultuurformatie, lid van de Federatie Cultuur, lid van MKB Nederland en lid van Gastvrij Nederland, de Nationale raad voor toerisme, recreatie, horeca en vrije tijd. Voor Europese afstemming is de vereniging lid van het *Network of European Museum Organisations* (NEMO). In september woonde Siebe Weide in Kopenhagen het symposium Lifelong learning bij en het jaarcongres van NEMO. Hij is toen gekozen tot NEMO-voorzitter. In december was hij in Brugge aanwezig bij *Europe and cultural heritage: a challenge towards a European heritage strategy*. Via deze netwerken kan de vereniging de ontwikkelingen op de voet volgen en bijdragen aan het collectieve belang van de cultuursector in het algemeen.

Collectiemobiliteit

In een brief aan informateur Opstelten heeft de Museumvereniging erop gewezen dat hoge verzekeringspremies een drempel vormen bij het uitlenen van collecties. De indemniteitsregeling die in 2005 is ingesteld om deze drempels te verlagen, is aan herziening toe en zou gelijk moeten worden aan de regeling in ons omringende landen, met een hoog garantiëplafond en 100% indemniteit. Als dit aangepast zou kunnen worden, kan Nederland volwaardig meedoen op de Europese markt voor collectiemobiliteit en zo beter presteren tegen minder kosten.

Zet Kunst en Cultuur op de Kaart

De politieke ontwikkelingen leidden in 2010 tot nieuwe, bredere projecten en samenwerking in de kunst- en cultuurwereld. Eén van de initiatieven was een gezamenlijke publiekscampagne die door Kunst&Cultuur2010 (een verzamelnaam voor 24 culturele brancheorganisaties, sectorinstituten en vakbonden) in het voorjaar werd ingezet. Onder de naam *Zet Kunst en Cultuur op de kaart* is in mei een website gelanceerd waarop het publiek haar eigen kunst- en cultuurmoment in de vorm van een foto op de kaart van Nederland kon plaatsen. Op culturele festivals, via social media en door contact met de achterban van de deelnemende cultuurorganisaties werd het publiek hiertoe opgeroepen. Met de komst van het nieuwe kabinet werd de roep om actie vanuit verschillende culturele organisaties binnen de podiumkunsten luider. Deze organisaties namen vervolgens het voortouw voor de actiedag op 20 november waarop Nederland schreeuwde om Cultuur.

2c. INTERNATIONAAL BELEID

Musea zijn in vele opzichten onderdeel van het internationale verkeer, zowel door de mobiliteit van collecties (internationaal bruikleenverkeer) als die van het publiek (buitenlandse toeristen zijn goed voor 20% van de alle museumbezoeken). Ter bevordering van dit internationale verkeer opereert de Museumvereniging in internationale netwerken. De rol van de vereniging is tot nu toe beperkt gebleven tot enkele Matra-projecten, waarvan de laatste in 2010 is afgesloten.

Matra Roemenië

Matra staat voor Maatschappelijke Transformatie: projecten ter bevordering van professionaliteit van museummedewerkers in Oost-Europese landen. Eind juni 2010 is het laatste Matra-project in Roemenië succesvol afgesloten. Twee jaar lang hebben Nederlandse museumprofessionals diverse workshops gegeven in Roemenië, wat uiteindelijk resulteerde in een boek over Museummanagement in het Roemeens. Projectleider van Matra Roemenië was Marieke van Oudheusden (Graphic Design Museum in Breda), vanuit het bureau geassisteerd door Laura Teerling. Omdat het Matra-programma door het Ministerie van Buitenlandse Zaken is stopgezet, was dit project het laatste in een reeks van 10 jaar door de Nederlandse Museumvereniging uitgevoerde Matra-projecten.

Op basis van onderzoek gaat de Museumvereniging haar rol op internationaal gebied voor de periode 2011-2013 opnieuw definiëren.

2d. DUURZAAMHEID

Hoe verhouden musea zich tot het hoog op de maatschappelijke agenda staande duurzaamheidsstreven? Eind 2010 is een werkgroep in het leven geroepen die gaat onderzoeken welke rol de museumbranche qua duurzaamheid kan spelen. Zie hoofdstuk 7 voor de leden van deze werkgroep.

Foto: Jeroen Oerlemans

2e. HERKOMSTONDERZOEK

Museale Verwervingen vanaf 1933

Van 2009 t/m 2012 loopt het onderzoek Museale Verwervingen vanaf 1933 naar kunstvoorwerpen in de Nederlandse musea. Zijn vanaf 1933 aanwinsten in de collecties terechtgekomen waarvan de herkomst vragen oproept? Oftewel verwijst de herkomstgeschiedenis naar roof, confiscatie, gedwongen verkoop of verdachte omstandigheden ná 1933 tot aan het einde van de Tweede Wereldoorlog?

Sinds de start van het onderzoek hebben 185 musea toegezegd deel te nemen. Andere musea lieten weten dat hun collectie niet voor het onderzoek in aanmerking komt, bijvoorbeeld omdat het een botanische collectie is of één met uitsluitend hedendaagse kunst. Ruim 30 musea hebben in 2010 het herkomstonderzoek afgerond en evenzoveel hebben inmiddels tussentijds gerapporteerd. Hierbij zijn objecten met een onduidelijke herkomst in kaart gebracht. Voor het vervolgonderzoek werd in veel gevallen een beroep gedaan op het projectteam.

De commissie Museale Verwervingen kwam in 2010 vier keer bijeen. Na de zomer organiseerde het projectteam het met ruim 80 aanwezigen drukbezochte symposium *Herkomst Helder* in het Centraal Museum te Utrecht. Met lezingen werden de aanwezige onderzoekers geïnformeerd over de achtergronden van het onderzoek, terwijl de praktische aanpak in werkgroepen aan de orde kwam. Daarbij bleek het zinvol met elkaar over het lastige onderwerp van gedachten te wisselen. Op de website konden de musea via een nieuwe functie stagiaires werven voor het herkomstonderzoek. De site geeft daarnaast ook alle relevante achtergrondinformatie en praktische tips hoe het onderzoek aan te pakken.

Een lid van het projectteam nam deel aan de internationale conferentie *Museums and Restitution* op 8 en 9 juli aan de universiteit van Manchester. Eind september ging zij naar het *Institut für Museumsforschung* in Berlijn. Als gevolg hiervan is het projectteam toegetreten tot het onderzoeksportal AfP, het internationale *provenance network* dat door het *Institut für Museumsforschung* is opgezet. De deelnemers - allen herkomstonderzoekers van museumcollecties in verband met de Tweede Wereldoorlog - kunnen onderzoeksvragen posten en reageren op de vragen van collega's.

3

Foto: Ellen Bakema

Diensten verlenen

De museumbranche heeft belang bij een permanent hoge kwaliteit. De daarbij na te streven normen bepaalt de branche daarom zelf. Musea houden elkaar ook onderling aan die normen. Dit schept vertrouwen bij partijen waarmee musea te maken hebben zoals overheden, inspecties, scholen en het publiek. De Museumvereniging wil haar leden met producten en diensten steunen in het behouden en verbeteren van hun professionele kwaliteit.

3a. KWALITEITZORG

Museumregister

Elk in Nederland gevestigd museum, dat voldoet aan de museumdefinitie en de kwaliteitseisen van de Museumvereniging (respectievelijk gebaseerd op de definitie van de International Council of Museums en de huidige kwaliteitseisen van het Nederlands Museumregister) kan lid worden van de Museumvereniging. In 2010 deden in totaal 82 musea mee aan de registratie. Hiervan zijn 25 musea nieuw waarvan er 14 geregistreerd werden en 8 voorlopig geregistreerd. Verder werden 52 musea herijkt, waarvan 4 voor de 2e keer, en konden 2 voorlopige registraties omgezet worden in volledige. Er werden 8 geregistreerde musea uit het register verwijderd, 2 in verband met sluiting. De stand per 31 december 2010: 414 musea geregistreerd, waarvan 280 herijkt - 4 voor de 2e keer - en 18 musea voorlopig geregistreerd. Eind 2010 waren in totaal 413 musea geregistreerd.

Museumregister Nederland

In 2008 heeft de Stichting Het Nederlands Museumregister subsidie ontvangen van het Ministerie van OCW om de herziening van het museumregister ter hand te nemen. De Stichting gaf vervolgens opdracht aan de Nederlandse Museumvereniging het project uit te voeren. Twijnstra Gudde is ingehuurd voor expertise over het opzetten van kwaliteitssystemen. De uitvoering geschiedde in 2010 in verschillende fasen door drie werkgroepen, bestaand uit zowel museumdirecteuren als extern deskundigen.

Werkgroep Normen

Deze werkgroep heeft een op de branche afgestemde normenset ontwikkeld waaraan musea moeten voldoen om te worden opgenomen in het Museumregister.

Werkgroep Toetsing en Registratie

Aansluitend hierop heeft de volgende werkgroep een voorstel opgeleverd voor een onafhankelijk en gebruiksvriendelijk toetsingsregistratiesysteem waarmee deelnemende musea kunnen aantonen dat zij voldoen aan de ontwikkelde normenset.

Werkgroep Uitvoeringsorganisatie

Als laatste heeft de Werkgroep Uitvoeringsorganisatie de taken, rollen en verantwoordelijkheden voor de uitvoering en evaluatie van de museumregistratie onder de loep genomen, zodat een betrouwbare organisatie neergezet kan worden die zorg draagt voor een goede uitvoering van het nieuwe systeem. De norm is eind 2010 door het bestuur vastgesteld. Daarna begonnen de voorbereidingen voor de operationalisering: de organisatie uitschrijven, een testversie maken, een aantal pilots starten, de website inrichten en een stevig communicatietraject voorbereiden. Bij de vernieuwing hoort ook een nieuwe naam: Museumregister Nederland.

Het bestuur kwam in 2010 vier maal bijeen. De voorzitter van de Landelijke Adviescommissie voor museumregistratie was bij enkele van de vergaderingen als adviseur aanwezig.

Frans Hals Museum Cluveniers 1624-27

Ethische Codecommissie voor musea

In 2004 is een geheel vernieuwde ICOM Code of Ethics for Museums aangenomen. De Nederlandse vertaling van deze tekst vormt de basis voor de beroepsethiek van de museale sector in Nederland. De Ethische Commissie is door de Museumvereniging in het leven geroepen als onafhankelijk orgaan dat de branche - gevraagd en ongevraagd - adviseert over ethische museale kwesties. De commissie vergaderde in 2010 drie keer.

Adviezen

Het was een betrekkelijk rustig jaar voor de commissie. Er werd geen advies uitgebracht. Wel hadden enkele actuele zaken de aandacht van de commissie, maar die zag geen aanleiding daarover advies uit te brengen en dit werd ook niet aan haar verzocht. Een adviesaanvraag van het Wereldmuseum werd uiteindelijk in overleg met de ethische commissie van de Stichting Volkenkundige Collectie Nederland door hen afgehandeld omdat de aanvraag daar wat onderwerp betreft meer thuishoorde.

Verder

De voorzitter hield voordrachten over het werkterrein van de commissie op de ICOM-vergadering over gevoelige kwesties op 17 mei en op het Symposium Urker Schedels op 4 juni, gevolgd door interview op NOS-radio.

Commissieleden waren voorts aanwezig bij de volgende symposia en debatten:

- Netwerkbijeenkomst Unesco Verdrag 1970 - 7 juni
- Museumcongres - 7 & 8 oktober
- Expertmeeting KIT/Tropenmuseum - 17 december

3b. LEDENSERVICE

Museumcollege

Via Museumcollege biedt de Museumvereniging relevante, al dan niet zelf georganiseerde cursussen aan voor leden. In 2010 heeft de Museumvereniging zelf geen cursussen ontwikkeld. Incidenteel kwamen verschillende cursussen van andere aanbieders op de website, waarvoor leden korting kregen en voorrang bij aanmelding. Het aanbod bestond onder andere uit het Inspiratie-atelier, Workshop P-flex, training Media & Presentatie en Nieuws maken. In totaal hebben 20 à 25 personen deelgenomen aan de cursussen & workshops.

Museumaanbod

Museumaanbod is het digitale serviceoverzicht voor leden waarin de Museumvereniging inkoopvoordeel, beschikbare modellen, onderzoeken, publicaties, korting op WOZ-waarde en nieuws over non-profit initiatieven als Museumplaats onder de aandacht brengt. De vereniging wil haar leden hiermee ondersteunen in hun streven naar kwaliteit en ook financieel voordeel bieden. Museumaanbod wordt verstuurd naar 1.700 e-mailadressen, waaronder die van alle leden.

Handboek vrijwilligers

In 2009 heeft Movisie in samenwerking met de Nederlandse Museumvereniging een onderzoek gedaan naar vrijwilligers in musea. Dit onderzoek heeft in 2010 geresulteerd in een handleiding en stappenplan voor het maken van vrijwilligersbeleid in musea: *Het museum als vrijwilligersorganisatie*. Leden kunnen het gratis opvragen bij het bureau van de vereniging.

Code Culturele Diversiteit

De Nederlandse Museumvereniging vormde samen met twee andere branche-organisaties - de Nederlandse Associatie Podiumkunsten en de Vereniging Schouwburg - en Concertgebouw Directies - en de vier sectorinstituten - Erfgoed Nederland, Kunstfactor, Theaterinstituut Nederland en Muziekcentrum Nederland - de stuur- en werkgroep voor het realiseren van een Code Culturele Diversiteit. Deze gedragscode moet ertoe leiden dat ambities en resultaten op het gebied van culturele diversiteit zichtbaar worden. De stuurgroep nam de uitdaging van voormalig minister Plasterk aan om samen met de cultuursector een code op te stellen. Eind 2010 werd de code aangeboden aan de nieuwe staatssecretaris van Cultuur, Halbe Zijlstra. Hij wil de code geen onderdeel maken van het huidige cultuurbeleid van de rijksoverheid. De stuurgroep heeft er vervolgens voor gekozen deze daarom begin 2011 zelf te verspreiden onder zijn achterban. Daarmee wordt de beoogde aanbeveling aan de staatssecretaris weer een advies aan de sector.

Foto: Fred Ernst

Ledentevredenheidsonderzoek

In vervolg op het ledentevredenheidsonderzoek in 2008 heeft de Museumvereniging in de aanloop naar het beleidsplan 2011-2013 opnieuw de ledentevredenheid laten onderzoeken. De algemene tevredenheid van de leden is nagenoeg gelijk gebleven en ten opzichte van 2008 iets hoger. Kleine musea (categorie 1 t/m 4) zijn meer tevreden dan grote musea (categorie 5 t/m 10).

De leden zijn (zeer) tevreden over:

- De Museumkaart en het magazine
- Het Museumweekend
- Het Museumcongres
- Museumvisie (abonnement is tegenwoordig begrepen in het lidmaatschap)
- Modellen en leidraden
- Museumvacatures
- De digitale bereikbaarheid (onze bereikbaarheid per mail is dus verbeterd)

De volgende punten hebben een grote invloed op de algemene tevredenheid van de leden en hebben onze aandacht nodig:

- De belangrijkste reden voor leden om lid te zijn is hun belangenbehartiging. Dit weegt het zwaarst voor de grote musea. Dit aspect heeft dan ook het meeste invloed op de tevredenheid maar helaas scoren we op dit onderwerp onder het gemiddelde. Het onderwerp vrije toegang wordt bijvoorbeeld ver onder gemiddeld beoordeeld tegenover ver boven gemiddeld in 2008. Het is aannemelijk dat dit komt door gebrekkige communicatie. Op het gebied van belangenbehartiging moeten we überhaupt duidelijker communiceren wat we doen, waarom en hoe.
- Na belangenbehartiging is informatievoorziening de belangrijkste reden om lid te zijn van de vereniging. De leden willen graag nieuws, kennis en informatie ontvangen. Museumberichten en de website zijn dan ook motivatoren en verdienen onze aandacht. Gerichte en formerende communicatie over specifieke onderwerpen is voor de achterban van groot belang.
- Onze telefonische en digitale bereikbaarheid kan - nog steeds - beter.
- De deskundigheid bij het beantwoorden van vragen en het bieden van telefonische hulp worden nog lager dan gemiddeld beoordeeld.
- Op het gebied van diensten is relatief makkelijk winst te halen door de bekendheid van de collectieve inkoop te vergroten en een aantal nieuwe modellen of leidraden te ontwikkelen. Vooral kleinere musea hechten aan de dienstverlening.
- De Ethische Code Commissie is ook een motivator en behoeft meer zichtbaarheid: slechts 39% van de respondenten is bekend met de code.

3c. WERKGEVERSCHAP

Museumvacatures

Match was de naam van de vacatures op museumvereniging.nl. De naam is begin 2010 gewijzigd in *Museumvacatures*. Dit geeft beter de essentie van de dienst weer. Op de nieuwe website heeft *Museumvacatures* een prominente plaats. In 2010 zijn er 103 vacatures op geplaatst. Eind 2010 werd *Museumstages* toegevoegd, aanvankelijk alleen voor deelnemers aan Museale Verwervingen en vanaf 2011 ook opengesteld voor de leden. Leden betalen een lagere prijs voor een vermelding in *Museumvacatures* dan niet-leden.

Handboek functieprofielen

De Museumvereniging is bezig met een onderzoek naar de haalbaarheid van een handboek voor functieprofielen voor de hele branche en een benchmark voor honorering.

TNO Challenge: Conservator Next

Op 30 augustus 2010 startte het project *Conservator Next*. Op initiatief van de Nederlandse Museumvereniging is samen met TNO en de conservatoren van het Fries Museum een instrument ontwikkeld om de kennis van conservatoren te behouden en overdraagbaar te maken.

De komende jaren gaan veel conservatoren in Nederlandse musea met pensioen. De kennis die in hun hoofden zit, dreigt te verdwijnen. Niet opgeleid met het vanzelfsprekende gebruik van digitale hulpmiddelen en technieken ter ondersteuning van hun werkzaamheden, beschikken deze conservatoren over - vaak associatieve - kennis die niet is vastgelegd. Waar informatie over objecten goed in collectie-registratiesystemen kan worden opgeslagen, lijkt kennis van conservatoren minder eenvoudig in een database te vatten. De werkwijze binnen dergelijke systemen staat ver af van de manier waarop conservatoren kennis in het hoofd hebben. Ook worden ze niet uitgenodigd om op associatieve manier verbanden vast te leggen die alleen zij kennen. Zo is het bijvoorbeeld lastig om informatie over groepen ongelijksoortige objecten of volledige interieurs vast te leggen. Kennis blijft daardoor in de hoofden van conservatoren. Bij hun vertrek verliest het museum waardevolle informatie. Het prototype dat de onderzoekers in *Conservator Next* gedurende één werkweek maakten, werd gepresenteerd op het Museumcongres in Enschede.

Noordbrabants Museum
Foto: Marc Bolsius

3d. BRANCHE-INFORMATIE

Museumkaartmarketinganalyse

Musea die de Museumkaart accepteren kunnen een analyse ontvangen over de Museumkaarthouders onder hun bezoekers: waar komen ze vandaan, hoe vaak komt men, hoe is de samenstelling jong versus oud, welke musea bezoeken ze nog meer, et cetera. Met meer dan 650.000 Museumkaarthouders (± 100.000 van de 750.000 kaarthouders hebben geen abonnement, waardoor hun gegevens niet bekend zijn) is dit voor elk museum waardevolle informatie. Nu alle Museumkaarten van barcode zijn voorzien, is de informatie nog specifiek.

Museum Analyse Systeem (benchmark)

Musea kunnen hun bedrijfsprestaties verbeteren door ze onderling te vergelijken. Het door Stichting Museana ontwikkelde Museum Analyse Systeem is daarvoor een nuttig instrument. De Museumvereniging participeert in Museana en streeft naar een snelle verspreiding, zodat zoveel mogelijk musea er baat bij hebben en een representatief overzicht ontstaat van economische grootheden van de branche. In 2010 namen ± 80 musea deel aan Museana.

Musea in cijfers

Het in het jaarplan omschreven voornemen voor een overzicht van branchegegevens: 'Musea in cijfers' komt nu in het plan 2011-2013. In 2010 is meer voorrang gegeven aan belangen & dienstverlening.

4

Foto: Fred Ernst

Forum bieden

Nederland telt veel musea met een enorme variëteit. 'Het museum' bestaat niet, geen museum lijkt op een ander. Musea zijn daarom op zoek naar (h)erkenning en gedeelde ervaringen. Het aantal informele en formele verbanden in de sector is groot. Zij verbinden de sector, maar zorgen ook voor versnippering van kennis, kunde en kracht. De Museumvereniging ziet het als belangrijke taak de vele bestaande netwerken een forum te bieden en ze onderling met elkaar te verbinden. Dat versterkt de identiteit van de sector en de binding tussen musea en de vereniging.

4a. SECTIES

Musea en de professionals die er werken kunnen op vakinhoudelijk gebied lid worden - oftewel participant - van de secties. In 2010 waren 1.349 mensen (participanten) aangesloten bij één of meer secties. De secties bieden hun participanten binding met hun vak en/of functie. Zij vormen een forum voor actuele onderwerpen en hiermee een klankbord voor de vereniging. Een vast bureaumedewerker beheert de relaties met de secties. Zij is tevens secretaris van de sectieraad en coördineert de activiteitenagenda van alle secties. De secties worden vrijwillig gerund door enthousiaste en onmisbare museummedewerkers. Naar goed Nederlands gebruik heeft elke sectie een bestuur, waarvan de voorzitters de sectieraad vormen. De sectieraad kwam in 2010 drie keer bijeen en is in 2010 van voorzitter gewisseld. Zie hoofdstuk 7 voor de samenstelling.

Kasteel Radboud

Foto: Rianne Broeze-Noordegraaf

Jaarverslag per sectie

PR & Marketing

De sectie PR & Marketing heeft een leerzaam jaar achter de rug. Het jaar 2010 begon met een rondetafelsessie over beleveniscommunicatie in het Spoorwegmuseum, een museum waar dit duidelijk van toepassing is. De kern was dat de beleving van het museum zo goed mogelijk vertaald wordt in een ander medium. Verder heeft de sectie een workshop *Hightech marketing* georganiseerd op het Museumcongres. Hier kwamen voorbeelden voorbij zoals 3d printing, de iPad en betalen met je mobiel. Het jaar werd afgesloten met een studiemiddag over *Sterk Merk*, waar de PR-manager van IKEA Nederland vertelde hoe dat zo'n sterk merk geworden is en een merkspecialist het belang van *branding* uiteenzette.

Sectie Kastelen en (Land) Huizen met een museale functie

De sectie organiseerde in het voorjaar een studiedag met als titel *Meer Licht. Aspecten van dag- en kunstlicht in Historische Huizen* in het Amsterdam Museum. Met 45 deelnemers was het uitverkocht. In het najaar organiseerde de sectie een informele bijeenkomst in de vorm van een borrel in het Duitse Huis in Utrecht. Op de sectieraad van 2 december gaf de sectie aan haar naam te willen veranderen in Historische Huizen. Na goedkeuring van het bestuur wordt dit vanaf 2011 de nieuwe naam.

Opening
Maori-
tentoonstelling
in Museum
Volkenkunde
Leiden
Foto: Carla Keijzer

Sectie Veiligheidszorg en Facility Management

Helaas ging de studiedag in het Openluchtmuseum over Duurzaamheid in het najaar wegens te weinig aanmeldingen niet door. De Nationale Projectgroep Collectie Noodplan - een werkgroep van de Sectie Veiligheidszorg en Facility Management - organiseerde samen met de sectie Collecties een tweede studiedag. *Oefening redt kunst 2* ging over de integratie van Collectie- en Bedrijfs-hulpverlening (CHV en BHV)-procedures in het integrale calamiteitenplan van culturele instellingen. De studiedag in Teylers Museum Haarlem werd met 37 deelnemers goed bezocht.

Sectie Kunstmusea

In het najaar organiseerde de sectie een studiedag met als titel: *De Collectie: Kracht of Last?* in De Lakenhal in Leiden. Men kon meteen de tentoonstelling *Werk in Uitvoering* bekijken, die goed aansloot bij het thema van de middag. Helaas ging een Meet & Greet in het voorjaar wegens te weinig deelnemers niet door.

Sectie SIMIN

Het was een rustig jaar voor de sectie die alleen in het voorjaar een uitverkochte studiedag organiseerde over collectiemanagement, samen met de sectie Collecties in het Universiteitsmuseum in Utrecht.

Sectie Culturen

Op 19 februari 2010 vergeleek de sectie twee exposities in Amsterdam. Hoewel de kunst van het overleven in beide exposities centraal stond, werd het slavernijverleden bij Ninsee anders benaderd dan in de Marronexpositie van het Tropenmuseum. Projectleiders gaven uitgebreid toelichting op hun aanpak en op de gehanteerde perspectieven bij de gemaakte keuzes inzake bezoeker, maker en geportretteerde. Op 15 april bezocht de sectie het heropende Wereldmuseum te Rotterdam. Impliciet kwamen hierbij de verschillen tussen de diverse musea aan de orde. De bijeenkomst in september in Museum Het Domein te Sittard rond de expositie *Typisch Toon* - over multitalent Toon Hermans werd wegens te geringe belangstelling afgelast. Van 27 september t/m 1 oktober organiseerde de sectie samen met de sectie Historische Musea een succesvolle en intensieve studiereis naar het Museumsinsel in Berlijn. De secties hadden deels een gezamenlijk, deels een eigen programma.

Foto: Fred Ernst

Sectie Collecties

In 2010 is - na een uitgebreide consultatieronde - het bestuur versterkt met drie nieuwe leden. Op 14 juni werd, samen met SIMIN, een uitverkochte voorjaarsdag gehouden in het Universiteitsmuseum Utrecht over allerlei onderwerpen die de collectiemensen bezighouden. Op het Museumcongres leidde de sectie een workshop en op 25 oktober was er een depotbezoek bij Het Markiezenhof in Bergen op Zoom. In december organiseerde de sectie samen met De Nationale Projectgroep Collectie Noodplan - een werkgroep van de Sectie Veiligheidszorg en Facility Management - een dag over *Collectie Hulpverlening* in Teylers Museum. Op 8 en 9 november 2010 was het grote Registrars Congres van de NRG (European Registrars Conference) in Amsterdam. Hieraan was een jarenlange voorbereiding vooraf gegaan. Regelmatig werkt de sectie nauw samen met andere secties, variërend van inhoudelijke input tot (een deel van) de organisatie. De sectie wil dat in 2011 verder intensiveren.

Sectie Publiek & Presentatie

De sectie Publiek & Presentatie was in 2010 zeer actief, onder andere met verschillende tentoonstellingsanalyses, bijvoorbeeld *Aan het Russische hof* in de Hermitage (12 januari), NewtonMania in Museum Boerhaave, *het Land van Heen en Weer* in het Museum voor Communicatie (11 maart) en De Nationale Automatiek in het Amsterdam Museum (14 juni). Er waren twee rondetafelgesprekken over reserveringssystemen en de frictie tussen publiek en beveiliging. De studiedag op 21 april over *Social Media* in het Centraal Museum in Utrecht, was uitverkocht. Een hoogtepunt. Hetzelfde gold voor de studiereis naar Helsinki en Stockholm van 22 t/m 29 mei, waarbij een groep van 45 museumcollega's de belangrijkste musea en de museumverenigingen van beide landen bezocht, veel te discussiëren had en nieuwe contacten heeft gelegd.

Sectie Historische Musea

De sectie organiseerde in 2010 drie goed bezochte sectieactiviteiten naar het Nationaal Monument Kamp Vught, een tentoonstellingsanalyse van 'De maritieme canon' in het Maritiem Museum in Rotterdam en een tentoonstellingsanalyse van 'Hoerengracht' in het Amsterdam Museum. Helaas ging een geplande studiedag over Techniekmusea vanwege te weinig aanmeldingen niet door. Eind september organiseerde de sectie samen met de sectie Culturen een succesvolle studiereis naar Berlijn, in totaal 30 deelnemers hebben daar in vijf dagen verschillende musea bezocht en gepraat en gediscussieerd met diverse Duitse collega's.

Nieuwjaarsreceptie 4 januari 2010:
RMO Leiden
Foto: Fred Ernst

ALV 22 november 2010:
NEMO
Foto: Fred Ernst

4b. EVENEMENTEN

Nieuwjaarsreceptie

Maandag 4 januari was de nieuwjaarsbijeenkomst in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden. Ondanks sneeuw en ijzel waren er ruim 300 aanwezigen. Directeur Wim Weijland sprak over zijn plannen voor de nieuwe vaste collectie en het belang van samenwerken. Eric Fischer maakte bekend dat het congres van 2010 in Enschede zou plaatsvinden. Hij sprak ook zijn zorg uit voor de op handen zijnde bezuinigingen.

Algemene Ledenvergaderingen

Voorafgaand aan de voorjaars-ALV op maandag 31 mei in Teylers Museum Haarlem vond voor het eerst een directeurenontvangst plaats. Directeur Marjan Scharloo sprak haar geïnteresseerde collega's toe en leidde ze vervolgens rond. Fokelien Renckens-Stenneberg nam afscheid als bestuurslid. Zij werd - bij acclamatie - opgevolgd door Lisette Pelsers, directeur van Rijksmuseum Twenthe in Enschede. Michael Huyser en Gerard Marlet waren gastsprekers. Huyser sprak namens de projectgroep Museumkaart. Marlet, auteur van het boek *Muziek in de stad* toonde het belang aan van cultuur voor een stad. Alle aanwezigen kregen het boek na afloop mee.

Voor de najaars-ALV op maandag 22 november was de vereniging op bezoek in Science Center NEMO, dat sinds 1 juli 2010 de Museumkaart accepteert. Bij de directeurenontvangst sprak directeur Michiel Buchel ruim 60 collega's toe, begeleid door pakkende beelden. Op de aansluitende ALV vertelde Max Meijer over Agenda 2026, Annelies van der Horst (DSP-groep) presenteerde het project Maatschappij &

Opening vierde Museumcongres
door directeur Siebe Weide
Foto: Fred Ernst

Pecha Kucha,
Alexandra van Steen
Foto: Fred Ernst

Musea, Piet Barendse lichtte het meldpunt bezuinigingen toe en Niels Olaf Bout van Value2Source vertelde over de voordelen en besparingen van gezamenlijke inkoop. Het bestuurslidmaatschap van penningmeester Peter Verhoeven werd verlengd en de voordracht voor een nieuwe voorzitter officieel aan de leden voorgelegd.

Vierde Museumcongres in Enschede

Het Museumcongres op 7 & 8 oktober 2010 was - met ruim 700 bezoekers en een beursvloer met voor musea relevante bedrijven - een succes.

Er waren inspirerende sprekers als Boris Micka met jaloersmakende museumpresentaties in Spanje en Shanghai. Architect Pi de Bruijn hield een pleidooi voor vitaliteit in de huidige stedenbouw, waarvan zijn Enschedese museummijl een levendig voorbeeld is, Stijn Peeters vertelde over zijn ruim 800 getekende foto's van Hyves, die leidden tot een tentoonstelling én bijzondere ontmoetingen. Dany Jacobs vertelde over innovatie van organisaties en waarom dat bij de een beter lukt dan bij de ander. Nieuw waren de *pecha kucha's*: korte inleidingen van 6.40 minuten met beeld, waarin twee keer vier museumdirecteuren een dynamische, compacte impressie gaven van hun laatste vernieuwingen. Dit jaar spraken Meta Knol van Museum De Lakenhal, Paul Spies van het Amsterdam Museum, Alexandra van Steen van het Flipje Museum, Joël Cahen van het Joods Historisch Museum, Arnoud Odding van het Nationaal Glasmuseum, Nicolette Bartelink van Museum Jan Cunen, Jantje Steenhuis van het Rotterdams Gemeentearchief en Aad Meinderts van het Letterkundig Museum.

Museumcongres 2010,
filosoof Bas Haring
Foto: Fred Ernst

Museumcongres 2010,
Architect Pi de Bruin
Foto: Fred Ernst

Congres museumquiz,
lachend publiek
Foto: Fred Ernst

Bas Haring hield originele filosofische beschouwingen over bewaren en veranderen, twee essentiële zaken voor musea, die volgens hem verzamelen om de verandering tegen te houden. Hoe lang moeten musea blijven bewaren, als je bedenkt dat ooit zelfs de Nachtwacht er niet meer zal zijn, zo vroeg Haring zich bijvoorbeeld af. Een veranderlijk museum over verandering zou volgens hem pas echt innovatief zijn. Maurice Davis (over *sustainability*) sloot daar naadloos op aan met zijn oproep aan musea zich serieus af te vragen waarom ze zoveel bewaren. Het bewaren zelf kost bijna driekwart van alle energie. Hij riep musea op meer samen te werken en meer te delen en hield een pleidooi voor welvaart zonder groei, waarvan het huidige Rijksmuseum volgens hem een prachtig voorbeeld is. Jos Houweling sloot af met 11 ironische tips voor innovatie.

In werkgroepen, pauzes en donderdagavond op de dansvloer in TwentseWelle werd veel gediscussieerd en bijgepraat. Bij de Museumquiz in Rijksmuseum Twenthe zorgde quizmaster Ralph Levie voor zere kaken bij alle aanwezigen met zijn rake en uiterst geestige verwijzingen naar de sprekers van die dag. Het was kortom een inspirerend, vrolijk en goed congres met uitstekende Enschedese gastvrouwen en -heren.

4c. COMMUNICATIE

Als brancheorganisatie wil de Museumvereniging graag dat haar leden met vragen, hulp, bezwaren en wensen als eerste bij de vereniging aankloppen. Dat geldt ook voor bedrijven die met musea werken, andere culturele instellingen en de overheid. Heldere en duidelijke communicatie over de producten en diensten is daarbij onontbeerlijk. Om dat te bereiken zet de Museumvereniging de volgende middelen in:

www.museumvereniging.nl

De verenigingsite is een belangrijke etalage van de Museumvereniging. Leden moeten hier snel en makkelijk antwoorden kunnen vinden op hun vragen, plus actueel museumnieuws, vacatures en de agenda kunnen zien. In 2010 is de site geheel vernieuwd en zo gebouwd dat de publiekssite museum.nl, die ook aangepakt wordt, in hetzelfde CMS kan werken. Dit levert op den duur tijd op en lagere kosten. In juli 2010 kregen alle leden een webbutton om de lancering van de nieuwe site te vieren. Met één klap op deze button - mits in een pc geplugd - kom je direct op www.museumvereniging.nl

Museumberichten

Museumberichten is de digitale nieuwsbrief voor het museale veld. Met de column van directeur Siebe Weide die zijn licht laat schijnen over actuele kwesties, met nieuwtjes, personeelwisselingen in de musea, berichten van de secties, agenda van cursussen en studiedagen, oproepen en museumvacatures. Tien keer per jaar ontvangen meer dan 2.500 leden en belangstellenden Museumberichten.

Museumvisie

In het vaktijdschrift Museumvisie kunnen lezers terecht voor verdieping, museale kwesties in binnen- en buitenland, spraakmakers, ideeën en meningen. Museumvisie heeft een onafhankelijke hoofdredacteur, die werkt met een redactiecommissie van museum- en bureaumedewerkers. Museumvisie verschijnt elk kwartaal in een oplage van 2.100. In 2010 hadden de nummers respectievelijk kennis, sport, innovatie en 'alles eerlijk delen?' als thema, telkens met betrekking tot musea. Leden ontvangen gratis een aantal exemplaren (van 1 tot 5, afhankelijk van hun contributieschaal).

Persvoorlichting

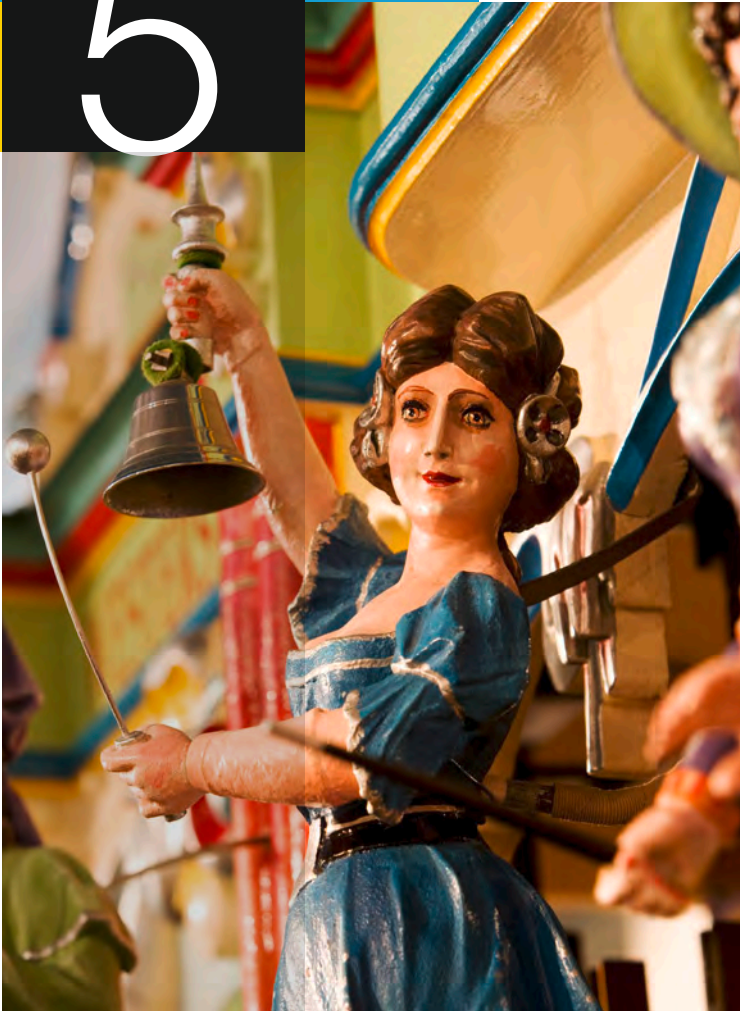
Bij gebeurtenissen of besluiten die de hele branche aangaan is directeur Siebe Weide desgevraagd de woordvoerder van de sector. De vereniging onderhoudt actief contacten met de pers, vanuit de overtuiging dat de Museumvereniging de eerste is waar de pers terecht moet kunnen voor museale onderwerpen.

Redactieraad
Museumvisie
Foto: Fred Ernst

5

Museum Speelklok, Utrecht

Imago versterken

Musea vormen een onmiskenbaar onderdeel van de cultuur- en vrijetijdsector en bezetten daar een stevige positie. Het aantal bezoeken schommelt al jaren tussen de 20 en 22 miljoen, iets minder dan het jaarlijks bioscoopbezoek en meer dan het totaalbezoek aan de podiumkunsten. De Museumvereniging ziet het als één van haar taken de musea te helpen bij hun marketing en promotie, onder andere met collectieve promotiemiddelen als het Museumweekend, www.museum.nl, het Museumkaartmagazine en het E-magazine. Belangrijk doel daarbij is mensen verleiden tot museumbezoek door een sterk imago uit te dragen en de drempel te verlagen. De Museumkaart speelt hierbij ook een prominente rol.

5a. DE MUSEUMKAART

Projectgroep Museumkaart

In 2010 is de projectgroep Museumkaart een aantal keer bijeen geweest om op basis van de visie *Museumkaart Koers 2014* en de geldende afspraken voor de 'geïndexeerde' gemiddelde toegangsprijs 2008 - 2010 een advies te geven over uitkeringsgrondslag, uitkeringspercentage en de prijsstelling van de Museumkaart.

Uitkeringsgrondslag

De projectgroep zag geen aanleiding de methodiek voor de samenstelling van de uitkeringsgrondslag, de GTP zelf, te heroverwegen. Wel hecht de projectgroep eraan dat voldoende mechanismen in de uitkering worden ingebouwd, zodat de kaart financieel gezond blijft en de onderlinge 'collegialiteit' tussen de deelnemende musea gewaarborgd blijft. De projectgroep heeft deze punten als volgt vertaald:

- a. Vooral nog handhaven van het in 2009 ingebouwde plafond in de hoogte van de uitkering van 2x de gemiddelde GTP over alle musea (conform de visienota *Koers 2014*). Eerder in dit advies is met name over dit punt een kritische opmerking gemaakt, die bij uitwerking hiervan tot aanpassing van dit plafond kan leiden.
- b. de uitkering voor het jaar X te koppelen aan de GTP in het jaar X-1. Dit geeft de Stichting Museumkaart de mogelijkheid tijdig te anticiperen op wijzigingen in bestaande financiële verhoudingen. Hiermee wordt de systematiek van 'een bevroren GTP' met ingang van 2011 verlaten.

Prijs Museumkaart

De projectgroep adviseerde de prijs van de Museumkaart per 1 juli 2010 te verhogen met € 4,95. De volwassenenkaart kost sindsdien € 39,95 en die voor jongeren € 19,95. De prijsverhoging was noodzakelijk omdat de prijs is gelieerd aan de entreegelden van musea. Wanneer musea de toegangsprijzen verhogen, moet de Museumkaart daar in meegaan. Elk afgelegd museumbezoek met de Museumkaart wordt door de Stichting Museumkaart grotendeels aan de musea vergoed. Afhankelijk van de werkelijke ontwikkelingen in GTP, aantal kaarthouders, bezoekfrequentie, het daaruit voortvloeiende uitkeringspercentage en de ontwikkeling van de verhouding tussen Museumkaarthouders en volbetaald bezoek in musea, zou de prijs per 1 juli 2012 opnieuw kunnen worden aangepast.

Jongerenkaart

De projectgroep adviseerde eveneens - in lijn met *Koers 2014* - de maximumleeftijd voor de jongerenkaart te verlagen van tot en met 25 jaar naar tot en met 18 jaar. Dit sluit beter aan bij de categorie-indeling die in de praktijk in musea bestaat. Daarbij lijkt het de projectgroep verstandig te kiezen voor een gefaseerde uitgroei van de huidige jongerenkaarthouders. Met andere woorden: vanaf 1 januari 2011 zijn er geen nieuwe jongerenkaarthouders meer van ouder dan 18 jaar. Bestaande jongerenkaarthouders tussen 19 t/m 24 jaar mogen de kaart t/m hun 24e voor het jongerentarief houden.

Verkoop

Het aantal Museumkaarthouders is in 2010 ten opzichte van 2009 met 12% gestegen. Op 31 december 2010 waren meer dan 750.000 geactiveerde Museumkaarten in omloop. De meeste mensen hebben een abonnement (67%). De musea zelf vormen het belangrijkste verkoopkanaal voor nieuwe kaarthouders. De *online* verkoop wordt steeds belangrijker.

De verdeling per verkoopkanaal was in 2010 als volgt:

Verkopen in musea	160.630	21%
Abonnementen	507.162	67%
Overig*	86.598	12%
Totaal	754.390	100%

* *acties, bedrijfsverkopen, etc.*

Museumladder stimuleert museumbezoek

De Museumladder is een collectieve advertentie-uiting met het actuele tentoonstellingsaanbod. Mede dankzij de vaste advertentiebijdrage van de Museumkaart kunnen de tarieven voor de musea relatief laag worden gehouden. De Museumladder, die wekelijks wordt gepubliceerd in vier dagbladen (Volkskrant, Trouw, Parool en NRC Handelsblad), blijkt erg effectief en wordt positief gewaardeerd door de lezers. Uit recent onderzoek, uitgevoerd door de Persgroep onder lezers van de eerstgenoemde drie kranten, blijkt dat 66% van hen door de Museumladder wordt gestimuleerd tot bezoek aan musea.

In 2008 is de meting onder dezelfde drie kranten gedaan, aangevuld met NRC Handelsblad. De *performance* van de Museumladder - het besef van de lezer om welk merk, product of artikel het gaat - is sindsdien gestegen op alle drie deze elementen.

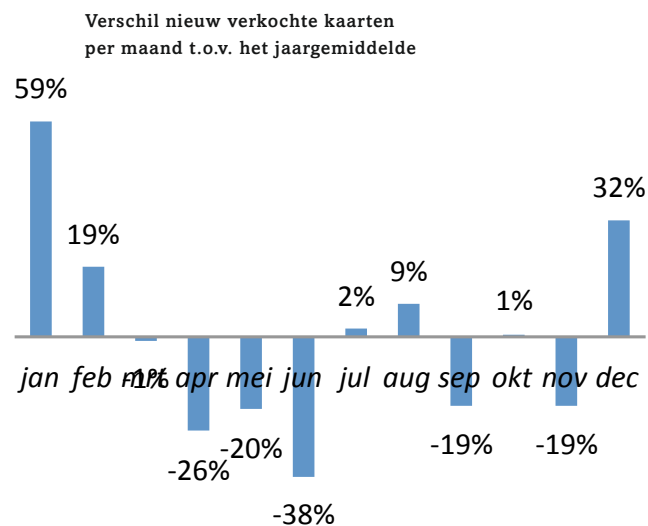
Familie met Museumkaart

Foto: Rooie Peper

Museumkaart: leuk om cadeau te geven

De Museumkaart is een aantrekkelijk cadeau. Dit blijkt uit onderzoek van TNS NIPO, in 2010 uitgevoerd onder kaarthouders. Tweederde van de kaarthouders weet niet dat je de kaart ook cadeau kunt geven, terwijl tegelijkertijd een even zo groot deel het wel een buitengewoon leuk idee vindt. Ook is gebleken dat ruim 50% van de mensen die de kaart cadeau krijgt en zich registreert, hem vervolgens zelf verlengt.

Daarom is Stichting Museumkaart de kaart als cadeaumogelijkheid sterker in de markt gaan zetten. Met een speciaal ontwikkeld campagnebeeld is in de feestmaand een promotiecampagne gevoerd. Behalve in de eigen media (Museumkaartmagazine en E-magazine) is geadverteerd in o.a. Plus Magazine, Hollands Diep, Psychologie Magazine, AVRO Kunst en Cultuur, SINT, Opzij, Vrij Nederland en Festivalkrant IDFA. Ook waren in Amsterdam A-0-affiches aan driehoeksborden in de hele stad te zien. De campagne heeft aantoonbaar tot meer verkopen geleid.

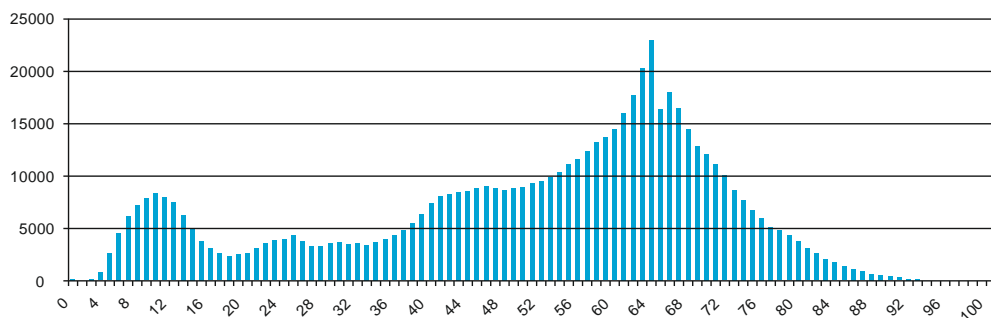

Datakubus

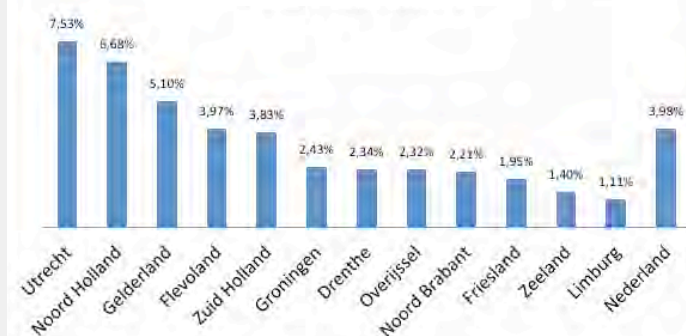
Op verzoek van de Stichting Museumkaart is een datakubus ontwikkeld (Cognos) om relevante marketinginformatie te krijgen. Hiermee zijn trends en ontwikkelingen van het eigen kaarthoudersbestand te volgen, ook om er tijdig op in te kunnen spelen. Het is de bedoeling dit soort marketinginformatie in 2011 via een nog te bouwen datakubus ook voor de individuele musea beschikbaar te stellen. Dan kunnen musea straks goed monitoren of hun marketinginspanningen de gewenste resultaten opleveren.

De grafiek heeft betrekking op de instroom van nieuwe kaarthouders. De gemiddelde aanwas van nieuwe kaarthouders bedraagt maandelijks ongeveer 10.000. Uit de grafiek blijkt dat deze met name in de winter plaatsvindt en in mindere mate in de zomer (gezinnen). Dat is nuttige informatie om bij wervingscampagnes rekening mee te houden.

Grafiek 1 Aantallen kaarthouder naar leeftijd

Grafiek 2 Penetratiegraad per provincie huidige kaarthouders

De Museumkaart is met name populair bij ouderen, zo blijkt uit grafiek 1. Uit grafiek 2 blijkt dat de penetratiegraad van Museumkaarthouders relatief het grootst is in de provincie Utrecht. Bijna 4% van de totale Nederlandse bevolking bezit momenteel een Museumkaart.

Barcode op Museumkaart

Alle Museumkaarten zijn nu voorzien van de barcode als controle- en registratiemiddel. Daarnaast hebben alle musea die de Museumkaart accepteren sinds 2010 speciale apparatuur die de barcode kan scannen. Sinds najaar 2010 zijn er geen Museumkaarten met magneetstrip meer in omloop gebracht, maar voorlopig zullen nog Museumkaarten in roulatie blijven met zowel een barcode als magneetstrip. Bij de musea met een uitgebreider kassasysteem is de barcodecontrole in de software opgenomen en vindt de controle direct via de kassa plaats. In musea waar dit niet kon is een losse Museumkaartlezer geplaatst met het uiterlijk van een pinautomaat en een barcodescanner er aan verbonden. Beide systemen hebben een directe verbinding met de Museumkaart-database, waarin elke aangeboden Museumkaart meteen wordt geregistreerd als bezoek en gecontroleerd op geldigheid.

Bezoek

In de bijna 400 aangesloten musea zijn in 2010 ruim 3,7 miljoen bezoeken met een Museumkaart afgelegd. De Museumkaartbezoeken vormen 17% van het totale museumbezoek. Dit percentage kan overigens per museum nogal verschillen. Er zijn musea waar het Museumkaartbezoek ruim 40% van alle bezoek bedraagt. De Museumkaart draagt duidelijk bij aan de stijging van (herhaal)bezoek aan de aangesloten musea. De Museumkaart was op 31 december 2010 geldig in 372 musea.

Cover 31e Museumkaartmagazine,
Ontwerp: De Mediafabriek

Museumkaartmagazine

Met de gestage toename van het aantal Museumkaarthouders groeit het Museumkaartmagazine mee. Vier keer per jaar gaat het magazine naar bijna 400.000 adressen. Omdat gezinnen en mensen op hetzelfde adres één nummer krijgen bereiken we hiermee ruim 650.000 van de 750.000 kaarthouders. Zij krijgen aantrekkelijke, exclusieve aanbiedingen van aangesloten musea plus een actueel tentoonstellings-overzicht. Voor de musea is het een goed en efficiënt promotiemiddel. Vrijwel alle musea krijgen meer bezoek als ze in het magazine staan en vaak moeten ze - als ze rondleidingen of lezingen verzorgen - er meerdere bijboeken. Met advertenties - gemiddeld 3 à 4 per nummer - worden de kosten gedrukt. Daarnaast kunnen musea en andere organisaties bijlagen meesturen, desgewenst met de hele oplage. Vaker doen zij dat naar specifieke selecties, bijvoorbeeld kaarthouders van een bepaalde leeftijdsgroep of uit relevante regio's.

E-magazine

Het E-magazine, de digitale variant van het Museumkaartmagazine met weer andere aanbiedingen, verscheen in 2010 zeven keer. De oplage groeide van 243.000 naar ruim 250.000. Kaarthouders moeten zelf opgeven of ze het E-magazine willen ontvangen. Sinds het najaar van 2010 wordt het verstuurd via een nieuw verzend- en opmaakstelsel waardoor in de toekomst meer segmentatie mogelijk is.

Goed Geld Gala BankGiro Loterij,
11 februari 2010, Museum Speelklok Utrecht:
directeur Siebe Weide, senior manager evenementen
Caroline Bunnig en voorzitter Eric Fischer
ontvangen een cheque van € 500.000 én een van
€ 1.2 miljoen van managing partner Imme Rog.
Foto: Roy Beusker

5b. COLLECTIEVE PROMOTIE

Partner: BankGiro Loterij

De Stichting Museumkaart mag zich al sinds 2000 beneficiënt noemen van de BankGiro Loterij, dé cultuurloterij van Nederland. Vijf jaar ontvangt de Museumkaart jaarlijks € 500.000, een zeer welkome steun om nog beter collectieve promotie te kunnen voeren voor de musea, ook de musea die niet rechtstreeks door de BankGiro Loterij gesteund worden.

Elk jaar verdeelt de loterij op het jaarlijkse Goed Geld Gala de helft van de opbrengsten over een steeds groeiend aantal culturele organisaties. In 2010 was het gala op donderdag 11 februari in Museum Speelklok in Utrecht. Boudewijn Poelmann, directievoorzitter van de BankGiro Loterij, maakte bekend dat de loterij in 2009 meer loten had verkocht aan ruim 800.000 deelnemers. Van de opbrengsten daaruit - ruim € 119 miljoen - ging de helft, een kleine € 60 miljoen, in 2010 naar 62 culturele instellingen, waaronder meer dan 40 musea. Naast de € 500.000 die de Stichting Museumkaart voor 5 jaar elk jaar heeft toegezegd gekregen, ontving de Nederlandse Museumvereniging daarnaast maar liefst € 1,2 miljoen, bestemd voor het Museumweekend, dat in 2011 het 30-jarig bestaan viert. Deze bijdrage uit de 13e trekking is bedoeld om in 2011 en 2012 het landelijke Museumweekend een impuls te geven zodat nog meer nieuwe bezoekers hun weg naar de musea weten te vinden. De Museumvereniging is uitermate verheugd met beide bijdragen. Minister Plasterk, als gastspreker aanwezig, onderstreepte het belang van de loterij. Hij memoreerde dat in de 19e eeuw musea en andere culturele instellingen altijd door particulieren werden gesteund. 'De bijdrage van de BankGiro Loterij is van cruciaal belang voor het Nederlands cultureel erfgoed', aldus Plasterk.

Ruud in het Tropenmuseum Amsterdam

29ste editie

Museumweekend 10 & 11 april
Laat je verleiden door een museumstuk

Museumweekend.nl Een initiatief van de NEDERLANDSE Museumvereniging

Aankondiging Museumweekend 2010
Vormgeving: Annelies Frölke

Nationaal Museumweekend

Het Museumweekend van 10 & 11 april 2010 was de 29e editie met als thema *Verleiden*. De kleurrijke campagne bevatte beelden van een vrouw met een model-reddingboot uit het Nationaal Reddingmuseum in Den Helder en een jongen met terracotta paardje uit het Tropenmuseum in Amsterdam en had als pay off *Laat je verleiden door een museumstuk*. Deze verschillende uitingen met een knipoog hadden als doel het publiek te verleiden naar een museum te gaan. Ze waren te zien in alle huis-aan-huisbladen, de NL-bladen in de grote steden Den Haag, Utrecht, Rotterdam en Amsterdam, het omslag van het Museumkaartmagazine, de Elegance, Adformatie, landelijk Museummagazine en Opzij. Via Bizon waren de affiches op driehoeksborden in het hele land te zien.

**Museum Boijmans Van Beuningen
wint BGL Museumprijs**
Foto: Carla Keijzer

BankGiro Loterij Museumprijs

De BankGiro Loterij en het Prins Bernhard Cultuurfonds geven gezamenlijk de jaarlijkse Museumprijs uit. Een museum uit een jaarlijks wisselende categorie kan € 100.000 winnen. De Museumvereniging is hierin communicatiepartner. Zij roept de kaarthouders op te gaan stemmen en helpt mee ervoor te zorgen dat musea en publiek goed op de hoogte zijn van deze prestigieuze prijs. In 2010 ging de strijd tussen musea voor moderne kunst. Het werd een spannende race tussen Museum Boijmans Van Beuningen, Stedelijk Museum Schiedam en Museum de Fundatie in Zwolle, waarbij Boijmans nipt won van De Fundatie. Deze vierde versie van de Museumprijs zorgde voor veel artikelen en ingezonden brieven in de landelijke pers en aandacht op diverse landelijke radiostations.

www.museum.nl

De Museumvereniging hecht veel waarde aan de museumportal www.museum.nl, dat met een gemiddeld maandbezoek van rond de 50.000 duidelijk in een behoefte voorziet. De site is aan vernieuwing toe, ondanks het in 2008 vernieuwde content management systeem. In 2010 is de vereniging gestart met het plan voor een ingrijpende vernieuwing van de site, volgens de wetten van het projectmatig creëren. Deskundigen van buiten helpen hierbij.

De Nederlandse Museumagenda 2010

Najaar 2010 verscheen de 5e versie van de Nederlandse Museumagenda, een langdurige samenwerking tussen de Museumvereniging en Bekking & Blitz Uitgevers in Amersfoort met als thema *Kunstig Koken*. Via een advertentie in het Museumkaartmagazine konden kaarthouders met korting een exemplaar aanschaffen.

5c. MAATSCHAPPIJ EN MUSEA

Musea in Nederland hebben hun ontstaan te danken aan initiatieven uit de burgerij die allengs door de groeiende overheid werden ondersteund en overgenomen. Daardoor ging men musea en erfgoed niet meer als particulier, maar als maatschappelijk goed beschouwen. Dit draagvlak lijkt smaller te worden. De nationale, provinciale en lokale overheden staan voor grote budgettaire keuzes. De kredietcrisis veroorzaakte begrotingstekorten en op de langere termijn zal de vergrijzing een groot beroep doen op de sociale zekerheden, pensioenen en de zorg. Het valt daarom te verwachten dat de overheid de zorg voor musea zal willen doorschuiven naar - en deels overlaten - aan de markt. Daarom zal de legitimering van overheidssteun aan musea de komende jaren explicieter aan de orde komen. De collectieve, maatschappelijke waarden van musea moeten opnieuw benoemd worden, na een lange periode van impliciete waardering. Het is belangrijk dat de Museumvereniging en de sector aantonen wat de musea voor de maatschappij betekenen en hiervan de waarde inschatten.

De Nederlandse Museumvereniging heeft door de DSP-groep onderzoek laten doen naar de maatschappelijke betekenis van musea, dat in het voorjaar 2011 zal resulteren in een toegankelijke publicatie, *Meer dan Waard*, over de vijf kernwaarden van musea: de collectiewaarde, verbindende waarde, educatieve waarde, belevingswaarde en economische waarde. De publicatie is inmiddels zowel in Nederlands als in Engels beschikbaar op <http://www.museumvereniging.nl/KennisdelenSecties/Onderzoek/MeerdanwaardSchatvandestad.aspx>

Kind in MuZeeum kijkt naar Michiel de Ruyter
Foto: Lex de Meester

5d. EXPERIMENTEN STIMULEREN MUSEUMBEZOEK DOOR KINDEREN

Tijdens de voorbereidingen van het project Vrije toegang voor kinderen t/m 12 jaar bleek uit diverse onderzoeken dat het erg onzeker is of gratis toegang ertoe leidt dat substantieel meer kinderen naar het museum gaan.

De minister achtte het - vooral in de context van de economische crisis - daarom niet verantwoord het relatief hoge bedrag van € 27 miljoen in te zetten voor een tamelijk onzeker resultaat. Hij wilde eerst meer zekerheid over effectieve uitbreiding van museumbezoek door kinderen. Hij nodigde de Museumvereniging uit een plan in te dienen voor experimenten waaruit in de praktijk moet blijken hoe effectief gratis toegang voor kinderen is en welke andere manieren museumbezoek van basisschoolkinderen zouden kunnen stimuleren.

Voor dit plan, dat in samenwerking met een externe deskundige is gemaakt, stelde Plasterk € 4,7 miljoen beschikbaar. Het bevat 7 experimenten om museumbezoek door kinderen te stimuleren.

Voortgang van de experimenten

Experiment 1: gezinsbezoek

Hierin is onderzocht hoeveel kinderen musea bezoeken als de drempel maximaal wordt verlaagd: gratis toegang, begeleider gratis mee, museum in de buurt en tijdens de schoolvakantie. Uitnodigingen zijn met flyers, e-mails en met banners op geselecteerde doelgroepen getest. De gepersonaliseerde flyer gaf met 3,2% de gunstigste response als bezoek voor de begeleidende ouder ook gratis was. Bij huis-aan-huis verspreiding van de flyer met alleen gratis toegang voor de kinderen was de response 0,4%. Zelfs als een ouder gratis mee mag, is de groei maximaal 3,2%. De oorspronkelijke schatting van 8% extra kinderbezoeken bij gratis toegang (bron: SEO) blijkt derhalve te optimistisch. De kosten per extra bezoek van een kind variëren van € 18 tot € 72, afhankelijk van de campagne. In het oorspronkelijke plan werden de kosten per extra bezoek per kind geschat op € 1.000. Het experiment is afgerond. De resultaten komen ter beschikking van de musea.

Experiment 2: schoolbezoek

Hier is gekeken om welke redenen leerkrachten in het primair onderwijs kiezen voor een museumbezoek en vooral welke rol de prijs en het vervoer daarbij spelen. De keuze voor een museum blijkt te worden bepaald door het aanbod en met name of dit aansluit bij het lesprogramma. Vervoer en kosten zijn geen reden om voor een museum te kiezen. Zij gelden als *dissatisfiers*: van het bezoek kan worden afgezien als toegang en/of vervoer te duur zijn. Kosten noch vervoer zijn echter argumenten om de keuze voor een museum te bepalen. Het experiment is afgerond.

Experiment 3: website voor kinderen

In het vooronderzoek is besloten af te zien van een website over musea voor kinderen, omdat deze optie kansloos werd geacht. Nu worden kinderen t/m 12 jaar opgezocht in de media waar zij toch al veel tijd aan besteden: Hyves in combinatie met verschillende spelletjessites van Spilgames. Er zijn twee games ontworpen waarbij kinderen al spelend kennismaken met objecten die zij in musea in ht echt kunnen zien. Om extra punten in het spel te halen moeten de spelers naar een museum voor een *augmented reality*- kaart die een functie heeft in de games. Naast de games zijn er nog verschillende andere kinderactiviteiten die betrekking hebben op musea. De landingspagina heet www.mijntikkit.nl en is in februari 2011 live gegaan.

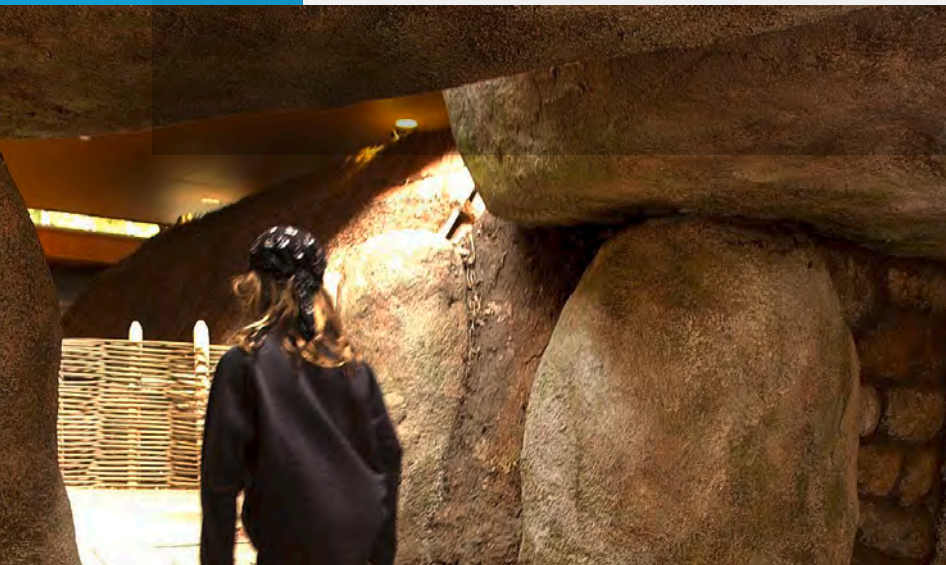
Museum Volkenkunde, Leiden

Experiment 4: centraal coördineren museumbezoek

Een groot aantal initiatieven en hun werkwijzen met als doel kinderen in schoolverband musea te laten bezoeken zijn geïnventariseerd. De initiatieven zijn provinciaal of per gemeente georganiseerd en in een enkel geval rond verschillende gemeenten. Vastgesteld is hoeveel scholen en kinderen per initiatief gebruik maken van de geboden mogelijkheden en tegen welke kosten. Meer dan 80% van de kinderen bezoekt tenminste twee keer in de schoolperiode een museum. Het bereik ligt rond de 25% met enkele uitschieters naar $\pm 50\%$, per initiatief berekend naar de groepen 1 t/m 8. De kosten per kind variëren van $\pm \text{€ } 3$ per bezoek tot $\text{€ } 15$ à $\text{€ } 20$, met een uitschieter daar ver bovenuit.

Experiment 5: landelijk museum kinderevenement

In dit project worden allerlei mogelijkheden geïnventariseerd om de aandacht voor kinderen voor musea te bevorderen, niet alleen gedurende het evenement, maar met een uitstraling tijdens het hele jaar.

Hunebedcentrum Borger

Experiment 6: specifieke maatregelen voor kinderen

Met een schriftelijke enquête en diepte-interviews bij musea is geïnventariseerd welke maatregelen hebben bewezen positief te werken op het bezoek van kinderen. 138 musea hebben aan dit onderzoek bijgedragen. Er blijkt een grote variëteit aan maatregelen te bestaan die met succes de aantrekkelijkheid voor kinderen hebben verhoogd. Ze zijn ingedeeld in acht kinderconcepten. Daarnaast zijn trends, ontwikkelingen, succesfactoren en tips op een rij gezet. Musea die initiatieven willen nemen om meer kinderen aan te trekken, kunnen uit dit onderzoek leren wat wel en niet succesvol blijkt te zijn. In een beperkt aantal gevallen kunnen kosten en resultaten met elkaar in verband worden gebracht. Dit project is afgerond, de resultaten zijn beschikbaar.

Experiment 7: Museumkaart voor docenten

Dit experiment beantwoordt de vraag of docenten die geen Museumkaart hebben, vaker met hun klas naar musea gaan als zij er één krijgen. Dit experiment is van start gegaan en wordt eind 2011 afgesloten.

6

Vereniging, bestuur, directie en bureau

6a. VERENIGING

Een gezonde branchevereniging bestaat bij de gratie van een sterke binding met de leden. De keuze voor lidmaatschap moet weloverwogen en vrij zijn, waarbij de voorwaarden voor lidmaatschap bindend zijn. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan van de Museumvereniging.

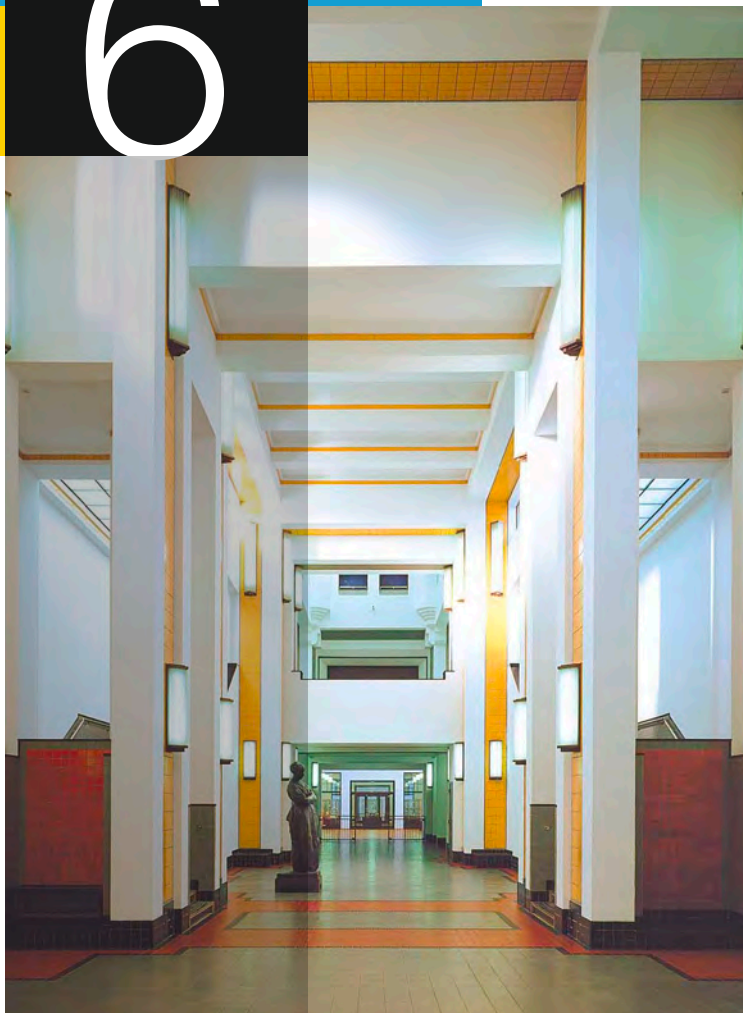
Leden, aspirant-leden en gelieerde instellingen

Sinds 2008 zijn lidmaatschap, deelname aan de Museumkaart en registratie in het Museumregister zoveel mogelijk ineen geschoven. Organisaties in de museale sector die geen museum zijn en waarmee de musea een werkrelatie hebben, kunnen zich liëren. In 2010 groeide het aantal (aspirant)-leden van 452 naar 465. Er kwam één gelieerde instelling bij, zodat daar nu 35 van zijn. In 2010 heeft de Museumvereniging € 539.000 aan contributie ontvangen.

Aantallen

Museale instellingen die de Museumkaart willen accepteren, moeten opgenomen zijn in het Museumregister en lid zijn van de Museumvereniging. Het verslagjaar was het laatste overgangsjaar waarin musea die - nog - niet aan de eisen van het Museumregister voldeden en geen lid waren van de Museumvereniging, toch de Museumkaart konden accepteren. Acht musea zijn hierdoor vanaf 2011 niet meer bij de Museumkaart aangesloten. Leden uit 2008 die nog niet opgenomen zijn in het Museumregister hebben vijf jaar de tijd gekregen hier alsnog aan te voldoen. Het gaat om 81 (aspirant)-leden.

Op 31 december 2010 waren 413 musea geregistreerd. Van deze 413 musea zijn er 330 lid van de Museumvereniging. Van de 465 (aspirant) leden en 35 gelieerde instellingen accepteren 372 instellingen de Museumkaart.

Hal Gemeentemuseum Den Haag

Bureau Museumvereniging op bezoek
bij Museum In 't Houten Huis in De Rijp
Foto: Anne van Velden

Contributie

De contributie van leden, aspirant-leden en gelieerde instellingen wordt jaarlijks bepaald op basis van een contributiestelsel, bestaand uit tien categorieën. Bij het indelen wordt gekeken naar de totale baten die ten goede komen aan de instelling, inclusief de door derden gedragen kosten. Het gaat om de totale baten over het kalenderjaar twee jaar vóór het lopende kalenderjaar. Het laagste contributiebedrag is € 250, het hoogste € 6.700. De contributie voor het jaar 2010 is ten opzichte van 2009 niet verhoogd.

Algemene Ledenvergadering

Alleen leden hebben stemrecht bij een Algemene Ledenvergadering. Aspirant-leden en gelieerde instellingen mogen wel komen, maar niet stemmen. In 2010 waren er twee keer ledenvergaderingen, op 31 mei 2010 en op 22 november 2010.

De leden hebben onder andere unaniem besloten over:

- verlenging van de benoeming van voorzitter prof dr Eric Fischer tot een nieuwe kandidaat geworven is.
- verlenging van de benoeming van penningmeester Peter Verhoeven RA tot de nieuwe voorzitter in functie is en een passende kandidaat-penningmeester bereid gevonden is.
- ontslag van mevrouw Fokelien Renckens uit het bestuur vanwege het verstrijken van haar bestuurstermijn.
- benoeming van mevrouw Lisette Pelsers als lid van het bestuur.
- vaststelling van de jaarrekening 2009 en de bestemming van het resultaat 2009.
- decharge van bestuur en directie voor het gevoerde beleid in 2009.
- vaststelling van het Beleidsplan 2011-2013 inclusief begroting en contributie 2011.

Foto: Fred Ernst

6b. BESTUUR

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar, met de mogelijkheid tot verlenging met nog eens vier jaar. Het bestuur van de Nederlandse Museumvereniging vormt tevens het bestuur van Stichting Museumkaart. Op 31 december 2010 bestond het bestuur uit:

- prof dr Eric Fischer (*voorzitter tot 30 januari 2011*)
- dr Willem Bijleveld (*vice-voorzitter, eerste termijn tot mei 2011*)
- Peter Verhoeven (*penningmeester, tweede termijn*)
- drs Jouetta van der Ploeg (*eerste termijn, tot mei 2013*)
- drs Lisette Pelsers (*eerste termijn, tot mei 2014*)
- drs Jos Schatorjé (*eerste termijn, tot mei 2013*)
- drs Peter Schoon (*tweede termijn, tot januari 2012*)
- drs Paul van Vlijmen (*eerste termijn, tot mei 2013*) en
- drs Diana Wind (*eerste termijn, tot mei 2013*).

In 2010 heeft het bestuur van de Museumvereniging zes keer vergaderd, waarvan twee keer direct voorafgaand aan een Algemene Ledenvergadering. Het bestuur heeft een rooster van aftreden vastgesteld. In het kader van de *Code Cultural Governance* heeft het bestuur eind 2010 door middel van een vragenlijst zijn functioneren beoordeeld. Deze evaluatie wordt in 2011 afgerond. Op de website zijn de nevenfuncties van de bestuurders vermeld.

6c. DIRECTIE

Siebe Weide is sinds eind 2006 directeur van de Nederlandse Museumvereniging en Stichting Museumkaart. Tussen bestuur en directie is een statuut overeengekomen. In 2010 heeft een bestuursdelegatie een jaarlijks functioneringsgesprek met de directeur gehouden. De directeur heeft de - dagelijkse - leiding over het bureau. De directeur en de hoofden van de afdelingen Belangen & Diensten, Communicatie & Marketing en Bedrijfsvoering vormen tezamen het managementteam.

6d. BUREAU

Gedurende 2010 waren de volgende personen in dienst bij de Museumvereniging, mede ten behoeve van de Museumkaart: Ellen Bakema, Joan Belfor, Antoinette Beijen, Samira Benaissa (vanaf 1 juli), Irene Binnenmarsch, Hilda Boekel, Bert Boer, Camille Boyer, Caroline Bunnig, Wiola Grzesik (tot 1 februari), Janneke van Hardeveld (vanaf 1 mei), Anneke Hogeweg, Margriet de Jong, Carla Keijzer, Marieke Krabshuis, Nina Merz (vanaf 1 mei), Mirjam Moll (vanaf 1 juli), Jona Mooren (vanaf 1 april), Annelies Oudshoorn (vanaf 1 juli), Eva Polak (tot 15 oktober), Jessica van der Pluijm, Helen Schretlen, Laura Teerling, Koen van Veen, Anne van Velden, Clien Waardenburg (tot 1 augustus), Siebe Weide en Ilias Zian (stagiair). Op interim basis is in het najaar Piet Barendse aangetrokken als ziektevervanging van het Hoofd Belangen & Diensten.

De resultaten van de vereniging zijn mede afhankelijk van de medewerkers van het bureau. Hoe beter en gemotiveerder de medewerkers functioneren, hoe beter de resultaten. Medewerkers willen duidelijkheid over verwachtingen en *feedback* op hun functioneren. Het managementteam wil dat de organisatiedoelen behaald worden en aandacht geven aan zijn medewerkers. De HR-cyclus zorgt dan voor een structurele afstemming. Kern ervan is het contact met een medewerker om een beeld te krijgen van zijn of haar competenties, talenten, ambities, drijfveren en overtuigingen.

De Museumvereniging kent functionerings- en beoordelingsgesprekken naast incidentele en werkoverleggen. Jaarlijks is er plenair een personeelsvergadering en tweewekelijks een bureaulunch, waar directeur en medewerkers actualiteiten en besluiten van het managementteam uitwisselen. Wekelijks verschijnt een interne nieuwsbrief. Zomer 2010 is *in-company* een training Projectmatig Creëren verzorgd door Phaos. Deze methode voor projectmanagement is vooral gebaseerd op de menselijke aspecten van werken in projecten en heeft tevens oog voor de technische aspecten. Najaar 2010 startte een intervisietraject voor projectleiders.

Op het terrein van arbeidsomstandigheden werkt de Museumvereniging samen met Arboned. Naast verzuimbegeleiding gaat het om preventieve diensten als advies en ondersteuning bij de risico-inventarisatie en evaluatie. De Museumvereniging kende over 2010 een ziekteverzuimpercentage van 5,6 hoger dan in voorgaande jaren en ook hoger dan gemiddeld in Nederland. Dit komt door langdurig ziekteverzuim van een medewerker en (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid wegens zwangerschap in het tweede halfjaar.

Huisvesting

In 2010 heeft de Museumvereniging het huurcontract voor het bureau aan de Rapenburgerstraat 123 te Amsterdam met vijf jaar verlengd. Vanaf januari 2011 huurt de vereniging de tweede, derde en vierde etage. Twee kantoor kamers zijn onderverhuurd aan de Vereniging van Rijksgesubsidieerde Musea.

Leer de leden kennen

In het kader van 'Leer de leden kennen' leggen groepjes medewerkers van de Museumvereniging werkbezoeken af. In 2010 waren het er vier, in Flevoland, Gelderland, Overijssel en Zuid-Holland. Dat betekende een gastvrij onthaal door het Aviodrome in Lelystad, het Oude Raadhuis in Urk en Museum Schokland, het Airborne Museum in Oosterbeek, CODA en Paleis Het Loo in Apeldoorn, Historisch Museum Deventer, Museum De Fundatie en Stedelijk Museum in Zwolle en tot slot Beelden aan Zee, Haags Historisch Museum en Panorama Mesdag in Den Haag. Deze werkbezoeken leveren veel informatie op waarmee de ondersteuning van de leden door het bureau verbeterd kan worden. Anderzijds is gebleken dat ook de leden na zo'n bezoek de Museumvereniging beter en eerder weten te vinden!

7

Actieve leden en andere externe deskundigen

Rijksmuseum van Oudheden
Foto: Fred Ernst

De Museumvereniging kan uitsluitend bestaan bij de gratie van haar leden. Als branchevereniging staat zij daarom voor 100% in dienst van de leden. Dat zou niet lukken zonder voortdurend contact en uitwisseling van ideeën met leden en ook oud-leden. Daarom is het voor bureau en bestuur erg plezierig en nuttig dat zij regelmatig een beroep kunnen doen op individuele leden als klankbord.

In de secties, in redactieraden, in verschillende werkgroepen en voor adviezen uit het veld. Wij zijn veel dank verschuldigd aan iedereen die in 2010 actief was.

Commissie Duurzaamheid

- **Ellen Bakema** | Nederlandse Museumvereniging
- **Trudy van de Meerakker** | Zakelijk directeur Van Abbemuseum Eindhoven
- **Kees van der Meiden** | Directeur TwentseWelle | Enschede
- **Gusta Reichwein** | Hoofd Collectie, Amsterdam Museum
- **Ben van der Stoop** | Hoofd Beheer Gebouwen en Installaties, Van Gogh Museum Amsterdam
- **Maarten Taborsky** | Project director, Hypsos
- **Diana Wind** | Directeur Stedelijk Museum Schiedam

Commissieleden Museale Verwervingen vanaf 1933

- **Drs T.D.W. Dibbits** | directeur Collecties Rijksmuseum
- **Prof dr R.E.O. Ekkart** | directeur Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD)
- **Prof dr W.M.A. Kalkman** | Chief Legal Officer ING Insurance Europe/Hoogleraar Verzekeringsrecht UvA
- **Mr dr R.J.Q. Klomp** | raadsheer-plaatsvervanger Gerechtshof Amsterdam, juridisch adviseur
- **Mevrouw P.W. Kruseman** | oud-directeur Amsterdams Historisch Museum (nu Amsterdam Museum)
- **Drs P.J. Schoon** | directeur Dordrechts Museum en Huis van Gijn
- **Drs W.F.M. Terwisscha van Scheltinga** | directiesecretaris Verbond van Verzekeraars
- **Mevrouw dr G. Verschoor** | directeur CODART
- **Mevrouw A. Vugts** | voorzitter LCM
- **Mevrouw mr J. Mooren** en **mevrouw drs H. Schretlen** vormen het projectteam vanuit de Museumvereniging.

Bestuur Stichting Nederlands Museumregister

- **Drs L. Adriaanse** | Adviseur musea/plv. directeur Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland
- **Dr B. Lever** | Directeur van het Centraal Bureau voor Genealogie, voorzitter vanaf 20 oktober 2010
- **Drs P. Schoon** | Directeur Dordrechts Museum en Huis van Gijn
- **Prof dr mevrouw I.C. van der Vlies** | Hoogleraar staats- en bestuursrecht, kunst en recht, UvA, voorzitter tot 20 oktober 2010
- **Mevrouw drs Ch. van Rappard-Boon** is als waarnemer aan het bestuur verbonden.

Leden van de Landelijke Adviescommissie

- **Drs H. de Bles** | directeur Marinemuseum
- **Drs J.R. Boonstra** | directeur Museum Het Rembrandthuis
- **Mevrouw drs R. Broekhuis** | directeur Museumhuis Groningen
- **Mevrouw drs M. Brouwer** | directeur Museum Het Valkhof
- **Mevrouw drs H.W.J. Buijs** | directeur Geldmuseum
- **Mevrouw drs H. Nusselder** - voorzitter
- **Mevrouw M. Pragt** | museumconsulent van Friesland
- **Drs J.M.W. Schatorjé** | directeur Limburgs Museum
- **Mevrouw drs J. Tegelaers** | plv. hoofd Provinciaal Historisch Centrum Zuid-Holland
- **Mevrouw drs A. Visser** | directeur Haags Historisch Museum en Museum De Gevangenpoort
- **Mevrouw mr A. Hogeweg-Bos** verzorgde als secretaris het contact met de Landelijke Adviescommissie en de museumconsulenten.

Leden van de werkgroepen

Werkgroep Uitvoeringsorganisatie

- **Hans Dautzenberg** | Directiesecretaris Naturalis Leiden
- **Jan Haarink** | Vrijwilliger: archief, rondleidingen, pers, Museum Buurt Spoorweg Haaksbergen
- **Mirjam Pragt** | Museumconsulent Museumfederatie Fryslân Leeuwarden
- **Henry Winter** | Hoofd bedrijfsvoering Afrika Museum Berg en Dal

Werkgroep Toetsing en Registratie

- **Linda Mol** | Hoofd presentaties Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam
- **Kees Plaisier** | Zelfstandig adviseur
- **Rebecca Roskam** | Projectleider visitatie Vereniging van Rijksgesubsidieerde Musea
- **Jacobus Trijsburg** | Museumconsulent Gelders Erfgoed Zutphen
- **Titus Yocarini** | Directeur Museum voor Communicatie Den Haag

Werkgroep Normen

- **Heleen Buijs** | directeur Geldmuseum Utrecht
- **Annette Gaalman** | Museumconsulent Erfgoed Brabant
- **Sunny Jansen** | Conservator Slot Loevestein Poederoyen
- **Ineke Middag** | Directeur Erfgoedcentrum DiEP Dordrecht
- **Jaap Nieweg** | Directeur Museumstoomtram Hoorn-Medemblik
- **Elke Pluijmen** | Projectleider werkgroep
- **Jan Sas** | Docent Publieksonderzoek Reinwardt Academie

Edmee Stoffele-Dickmann

Adviseur Lokale Overheid Twynstra Gudde

Anne van Velden

Zat als projectleider in alle werkgroepen.

Ethische Codecommissie voor musea

- **Mevrouw drs M. Brouwer** | Directeur Museum Het Valkhof Nijmegen
- **Mevrouw mr J.C. Hogeweg-Bos** | Uitvoerend secretaris
- **De heer mr R.J.Q. Klomp** | Juridisch adviseur
- **Mevrouw P.W. Kruseman** | Oud-directeur Amsterdams Historisch Museum
- **Mevrouw prof dr S. Legêne** | Hoogleraar politieke geschiedenis aan de Vrije Universiteit
- **De heer mr N. van Lingen (voorzitter)** | Oud-vicepresident van het Gerechtshof te Amsterdam
- **De heer drs R.H.C. Vos** | Oud-directeur Instituut Collectie Nederland

Sectieraad

Fokelien Renckens nam op 19 februari afscheid als voorzitter van de sectieraad.

Jos Schatorjé nam haar functie over.

Op 2 december 2010 bestond de sectieraad uit de volgende personen, allen sectievoorzitter:

- **Dimitry van den Berg** | Het Dolhuys, sectie PR & Marketing
- **Thijs Boers** | Museum Ons' Lieve Heer op Solder, sectie Kastelen en Landhuizen met een museale functie
- **Marco Grob** | Centraal Museum, sectie Veiligheidszorg en Facility Management
- **Doede Hardeman** | Gemeentemuseum Den Haag, sectie Kunstmusea
- **Wilbert Helmus** | Fries Museum, sectie SIMIN
- **Kitty Jansen-Rompen** | Museum Het Domein, sectie Culturen
- **Hans van Keulen** | Theater Instituut Nederland, sectie Collecties
- **Epco Runia** | Mauritshuis, sectie Publiek & Presentatie
- **Jos Schatorjé** | Limburgs Museum, bestuurslid Nederlandse Museumvereniging en voorzitter sectieraad
- **Annemarieke Willemsen** | Rijksmuseum van Oudheden Leiden, volgde bij de sectie Historische Musea Annemarie de Wildt op (Amsterdam Museum)

Redactieraad Museumcongres

- **Caroline Bunnig** | Projectleider
- **Valentijn Byvanck** | Nationaal Historisch Museum
- **Annelies Oudshoorn** | Junior projectleider (vanaf 1 juli)
- **Jouetta van der Ploeg** | Stadsmuseum Zoetermeer
- **Chris Reinewald** | Hoofdredacteur Museumvisie
- **Siebe Weide** | Directeur

Redactieraad Museumvisie

- **Esther Boeles** | Stichting Academisch Erfgoed UvA
- **Ebelin Boswinkel** | Artis
- **Caroline Bunnig** | Museumvereniging
- **Rik Herder** | Museumstudio
- **Carla Keijzer** | Museumvereniging
- **Géke Roelink** | Eye Film Instituut
- **Chris Reinewald** (hoofdredacteur)
- **Epcó Runia** | Mauritshuis

Leden projectgroep Museumkaart

- **Bert Boer** | Hoofd marketing & communicatie Museumvereniging
- **Hans Buurman** | Zakelijk directeur Gemeentemuseum Den Haag (voorzitter)
- **Ties Hilgers-Michiels van Kessenich** | Directeur Muiderslot, Muiden
- **Michael Huyser** | Directeur Zuiderzeemuseum Enkhuizen
- **Marina de Kanter** | Zakelijk directeur Spoorwegmuseum Utrecht
- **Michel van Maarseveen** | Directeur Drents Museum Assen
- **Paul Postma** | Marketingadviseur
- **Henk Stapel** | Directeur Reddingmuseum Den Helder
- **Björn Stenvers** | Hoofd marketing Amsterdam Museum

Klankbordgroep Maatschappij & Musea

De totstandkoming van *Meer dan Waard* werd begeleid door een redactieraad c.q. klankbordgroep van museumdirecteuren:

- **Bert Boer** | Hoofd marketing & communicatie Museumvereniging
- **Edwin Jacobs** | Directeur Centraal Museum Utrecht
- **Lidewij de Koekkoek** | Directeur Stedelijk Museum Alkmaar
- **Marjan Scharloo** | Directeur Teylers Museum Haarlem
- **Carin Reinders** | Directeur Coda Museum Apeldoorn
- **Paul Spies** | Directeur Amsterdam Museum
- **Wim Weijland** | Directeur Rijksmuseum van Oudheden, Leiden

Financieel jaarverslag

De jaarrekeningen 2010 van de Nederlandse Museumvereniging en Stichting Museumkaart zijn gecontroleerd en akkoord bevonden door Dubois & Co. Registeraccountants. Beide zijn overlegd aan de Algemene Ledenvergadering van 30 mei 2011. Dit jaarverslag bevat een beknopte weergave van deze jaarrekeningen.

Natuurmuseum Fryslân

NEDERLANDSE MUSEUMVERENIGING

Exploitatieresultaat, kengetallen, fiscale positie, resultaatbestemming, vermogenspositie

De Museumvereniging sluit 2010 af met een positief resultaat van € 63.474.

Kengetallen

De financiële positie ultimo 2010 van de Museumvereniging kan als volgt worden samengevat:

- Werkkapitaal, vlottende activa-kortlopende schulden = € 453.705.
- Solvabiliteit, verhouding eigen vermogen/totaal vermogen = 10%.
- Current ratio, verhouding vlottende activa/kortlopende schulden = 110%.

Fiscale positie

De Nederlandse Museumvereniging staat ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 40410127. De vereniging is aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting omdat zij deelneemt aan het economisch verkeer, een organisatie van arbeid en kapitaal is en streeft naar continuïteit. Onder andere omdat de vereniging zijnde de branche-organisatie voor de museumsector geen winstperspectief heeft, is zij niet vennootschapsbelastingplichtig. De Museumvereniging is aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Resultaatbestemming

De jaarrekening 2009 is vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering van 30 mei 2010. De ledenvergadering heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel. Het bestuur stelt aan de Algemene Ledenvergadering van 30 mei 2011 voor om het resultaat 2010 als volgt te bestemmen: toevoeging van € 63.474 aan de algemene reserve.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een ander licht op de in deze jaarrekening gepresenteerde cijfers doen werpen.

Vermogenspositie

De algemene reserve dient ertoe om de continuïteit van de bedrijfsvoering ook in minder voorspoedige tijden te waarborgen. De bestemmingsreserve betreft professionalisering en is gevormd vanuit het resultaat 2009. Het heeft een horizon tot 2013 en is (vooral) bedoeld om een impuls te geven aan de belangenbehartiging. Het bestemmingsfonds dat gevormd is vanuit een bijdrage van het Gijselaar Hintsenfonds is in beginsel geoormerkt voor kunsteducatie en de bevordering van kennis over de beeldende kunst bij een breed publiek.

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden.

NEDERLANDSE MUSEUMVERENIGING**Balans** (na resultaatbestemming)

	31 december 2010		31 december 2009	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa		66.093		53.048
Vlottende activa				
Vorderingen	214.039		496.889	
Liquide middelen	<u>4.647.732</u>		<u>744.221</u>	
Som der vlottende activa		4.861.771		1.241.110
TOTAAL ACTIVA		<u>4.927.864</u>		<u>1.294.158</u>
Eigen vermogen				
Algemene reserve	355.562		292.088	
Bestemmingsreserves	150.000		150.000	
Bestemmingsfondsen	<u>14.688</u>		<u>14.688</u>	
		520.250		456.776
Kortlopende schulden		4.407.614		837.382
TOTAAL PASSIVA		<u>4.927.864</u>		<u>1.294.158</u>

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden:

NEDERLANDSE MUSEUMVERENIGING Exploitatierekening (in €)	Realisatie 2010	Begroting 2010	Realisatie 2009
Contributies (leden, gelieerde instellingen)	538.815	533.850	515.122
Opbrengst activiteiten	661.897	546.872	516.127
Subsidies en fondsen	1.164.275	4.949.234	880.806
Bijdragen in de kosten door derden	1.043.111	974.914	859.831
Totale omzet	3.408.098	7.004.870	2.771.886
Verenigingskosten	153.340	66.284	64.629
Bureaunkosten	1.367.488	1.192.580	999.819
Activiteitenkosten	616.418	619.673	520.307
- Belangen behartigen	13.503	28.000	16.961
- Diensten verlenen	89.922	142.500	67.044
- Forum bieden	391.837	425.673	410.434
- Imago versterken	121.156	23.500	25.868
Projectkosten (extern gefinancierd)	1.244.050	5.124.684	1.031.854
- Museale verwervingen	181.911	362.500	223.126
- Museumregister	88.063	175.450	148.091
- Experimenten Museumbezoek tm 12 jaar	947.331	4.440.000	430.208
- Internationaal/MATRA	26.745	146.734	230.428
Totale kosten	3.381.296	7.003.221	2.616.608
<i>Exploitatieresultaat</i>	26.802	1.649	155.277
Afschrijvingen	13.289	1.750	7.127
Financiële resultaten	49.960	100	1.765
Resultaat voor bestemming	63.474	1-	149.915

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van De Nederlandse Museumvereniging te Amsterdam.

De in dit verslag opgenomen balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2010 van De Nederlandse Museumvereniging te Amsterdam. Wij hebben een goedkeurende verklaring verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 11 mei 2011.

De balans en de staat van baten en lasten bevat niet alle toelichtingen die vereist zijn op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Het kennismaken van de balans en de staat van baten en lasten kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van De Nederlandse Museumvereniging¹.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vereniging is verantwoordelijk voor het opstellen van de balans en de staat van baten en lasten, ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening die is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de door ons gecontroleerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de balans en de staat van baten en lasten in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van De Nederlandse Museumvereniging te Amsterdam per 31 december 2010.

Amsterdam, 11 mei 2011

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser

P.A.J.M. Bonants

VENNOTEN

drs. A.P. Butelijn
drs. J.J.M. Huijbregts
M. Karman
C. Offerman
J.J.H.G. Stengs
drs. G. Visser

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

M. Belkadi
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge
drs. J.P. Walter

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

1. De volledige jaarrekening kan op verzoek aan geïnteresseerden beschikbaar worden gesteld.

STICHTING MUSEUMKAART

Exploitatieresultaat, kengetallen, fiscale positie, resultaatbestemming, vermogenspositie

De Stichting Museumkaart sluit 2010 af, na toekenning van een uitkering van 70% van de met de Museumkaart afgelegde bezoeken, met een positief resultaat van € 2.588.937. De Stichting heeft een uitkering van 60% gegarandeerd en is zeer verheugd daarenboven 10% extra aan betreffende musea over te maken.

Kengetallen

De financiële positie ultimo 2010 van de Stichting kan als volgt worden samengevat:

- Werkkapitaal, vlottende activa-kortlopende schulden = € 10.041.711.
- Solvabiliteit, verhouding eigen vermogen/totaal vermogen = 35%.
- Current ratio, verhouding vlottende activa/kortlopende schulden = 153%.

Fiscale positie

De Stichting Museumkaart staat ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 41234676 en is aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting omdat zij deelneemt aan het economisch verkeer, een organisatie van arbeid en kapitaal is en streeft naar continuïteit. Onder andere omdat de stichting geen winstperspectief heeft, is zij (vooralsnog) niet vennootschapsbelastingplichtig. De Stichting is aangewezen als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Resultaatbestemming

De jaarrekening 2009 is vastgesteld tijdens de bestuursvergadering van 15 april 2010 en het bestuur heeft de bestemming van het resultaat vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel. Voor 2010 stelt het bestuur voor om de uitkering voor bezoek met de Museumkaart aan musea vast te stellen op 70% en het resterende resultaat ad € 2.588.937 als volgt te bestemmen:

- toevoeging van € 1.391.697 aan de algemene reserve,
- toevoeging van € 1.197.240 aan het bestemmingsfonds BankGiro Loterij Museumweekend.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen voorgedaan die een ander licht op de in deze jaarrekening gepresenteerde cijfers doen werpen.

Vermogenspositie

De algemene reserve dient ertoe om de continuïteit van de bedrijfsvoering ook in minder voorspoedige tijden te waarborgen. Het bestuur acht een algemene reserve die meegroeit met de omvang van de Museumkaart noodzakelijk om een onverwachte stijging van de bezoekfrequentie op te kunnen vangen. De stichting loopt immers het risico dat de uitkering de netto opbrengsten uit verkoop overstijgt. Daarnaast houdt het bestuur de volgende reserves aan:

- a) Een continuïteitsreserve van € 1,0 miljoen, conform de voorwaarden van het keurmerk van het Centraal Bureau Fondswerving (CBF).
- b) Een bestemmingsreserve van € 1,5 miljoen voor de ontwikkeling van de collectieve promotie. Sinds de BankGiro Loterij (en diens voorganger de Sponsorloterij) bijdraagt aan de Museumkaart, heeft de stichting de middelen besteed aan de versterking van de collectieve promotie van musea en museumbezoek. Onder andere werd daarmee de AVRO programma Museumgasten mogelijk gemaakt. De reserve wordt aangewend in het kader van het beleidsplan 2011-2013 van de Museumvereniging, rekening houdend met "Koers 2014" van de Stichting.
- c) Een bestemmingsfonds BankGiro Loterij van € 1.197.240 voor wat betreft de nog niet bestede middelen voor het jubileum van het Museumweekend in 2011 en 2012.

dubois & co

REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden:

STICHTING MUSEUMKAART**Balans** (na resultaatbestemming)

	31 december 2010		31 december 2009	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	<u>4.812</u>		<u>13.877</u>	
		4.812		13.877
Vlottende activa				
Vorderingen	1.226.533		96.112	
Overige vorderingen en overlopende activa	470.337		1.483.083	
Liquide middelen	<u>27.255.745</u>		<u>23.650.969</u>	
Som der vlottende activa		28.952.615		25.230.164
TOTAAL ACTIVA		<u>28.998.330</u>		<u>25.244.041</u>
Eigen vermogen				
Algemene reserve		4.986.153		3.594.456
Continuïteitsreserve		1.000.000		1.000.000
Bestemmingsreserve		1.500.000		1.500.000
Bestemmingsfonds BankGiro Loterij Museumweekend		<u>1.197.240</u>		-
		8.683.393		6.094.456
Kortlopende schulden		20.314.937		19.149.585
TOTAAL PASSIVA		<u>28.998.330</u>		<u>25.244.041</u>

dubois & co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden:

STICHTING MUSEUMKAART Exploitatierkening (in €)	Realisatie 2010	Begroting 2010	Realisatie 2009	Realisatie 2008
Verkoop Museumkaart	24.005.884	17.451.887	18.610.934	17.286.729
Opbrengst activiteiten	119.722	210.000	166.064	128.202
Sponsoring en projectsubsidies	1.700.000	500.000	600.850	1.584.187
Overig	17.744	-	73.487	36.452
Totale omzet	25.843.350	18.161.887	19.451.335	19.035.570
Directe kosten Museumkaart	1.566.983	1.370.000	1.233.892	795.244
Bureaunkosten	932.567	863.007	734.289	932.893
Organisatiekosten Museumkaart	2.499.550	2.233.007	1.968.181	1.728.137
<i>Saldo Museumkaart</i>	<i>23.343.801</i>	<i>15.928.880</i>	<i>17.483.154</i>	<i>17.307.433</i>
Promotie en marketingondersteuning Musea	854.274	983.738	1.158.607	902.098
Uitkeringen aan Musea	20.204.484	14.960.125	16.387.316	13.817.512
Totaal aangewend ten behoeve van musea	21.058.758	15.943.863	17.545.923	14.719.610
EXPLOITATIERESULTAAT	2.285.042	14.983-	62.769-	2.587.823
Afschrijvingen	9.064	4.875	8.092	7.122
Financiële resultaten	312.959	550.000	366.661	752.619
Resultaat voor bestemming	2.588.937	530.142	295.800	3.333.320

Resultaatbestemming	2.588.937	530.142	295.800	3.333.320
tgV algemene reserve	1.391.697	530.142	295.800	833.320
tgV continuïteitsreserve	-	-	-	1.000.000
tgV reserve ontwikkeling collectieve promotie	-	-	-	1.500.000
tgV bestemmingsfonds BankGiro Loterij	1.197.240	-	-	-

dubois & co
REGISTERACCOUNTANTS

Amsterdam, 11 MEI 2011

paraaf voor identificatiedoeleinden:

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Museumkaart te Amsterdam.

De in dit verslag opgenomen balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010, zijn ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2010 van Stichting Museumkaart te Amsterdam. Wij hebben een goedkeurende verklaring verstrekt bij die jaarrekening in onze controleverklaring van 11 mei 2011.

De balans en de staat van baten en lasten bevat niet alle toelichtingen die vereist zijn op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Het kennisnemen van de balans en de staat van baten en lasten kan derhalve niet in de plaats treden van het kennisnemen van de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Museumkaart.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opstellen van de balans en de staat van baten en lasten, ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening die is opgesteld in overeenstemming met de grondslagen zoals beschreven in de door ons gecontroleerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de samengevatte jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands Recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810, "Opdrachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten".

Oordeel

Naar ons oordeel is de balans en de staat van baten en lasten in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening van Stichting Museumkaart te Amsterdam per 31 december 2010.

Amsterdam, 11 mei 2011

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser

P.A.J.M. Bonants

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
Telefax 020 664 21 87
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

VENNOTEN

drs. A.P. Buteijn
drs. J.J.M. Huljbrechts
M. Karman
C. Offerman
J.J.H.G. Stengs
drs. G. Visser

MEDEWERKERS-REGISTERACCOUNTANT

M. Belkadi
drs. P.A.J.M. Bonants
drs. R.W.J. Bruinooge
drs. J.P. Walter

SENIOR ORGANISATIEADVISEUR

drs. P.W.A. Kasteleyn, RC

Colofon

Nederlandse Museumvereniging

Rapenburgerstraat 123

Postbus 2975

1000 CZ Amsterdam

T (020) 551 29 00

F (020) 551 29 01

info@museumvereniging.nl

www.museumvereniging.nl

Teksten

Ellen Bakema

Caroline Bunnig

Anneke Hogeweg

Hans Kamps

Carla Keijzer

Marieke Krabshuis

Mirjam Moll

Helen Schretlen

Laura Teerling

Koen van Veen

Anne van Velden

Eindredactie

Carla Keijzer

2010

N E D E R L A N D S E
Museumvereniging